

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دیدگاه امام خمینی (س)

درباره جایگاه زن با محوریت

شخصیت حضرت زهرا علیها السلام

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸.
دیدگاه امام خمینی(س) درباره جایگاه زن با محوریت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام / گردآورنده فرهاد
هدایت‌زاده. - تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۵. ۹۴ ص.
ISBN: 978 - 964 - 335 - 871 - 6

افهرستتویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۲۷۹-۱۳۶۸. - نظریه درباره زن -
نظریه درباره فاطمه زهرا(س). ۲. فاطمه زهرا(س)، ۴۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق. ۳. زنان در اسلام. الف. مؤسسه
تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س). مؤسسه چاپ و نشر عروج. ب. هدایت‌زاده، فرهاد، ۱۳۴۰. - گردآورنده. ج. عنوان.

۹۵۵ / ۰۸۴۲

DSR ۱۵۷۴ / ۵ / ۹ د ۹

م ۸۵ - ۴۷۴۷۶

کتابخانه ملی ایران

کد / م ۲۲۳۹

مؤسسه چاپ و نشر عروج

- دیدگاه امام خمینی(س) درباره جایگاه زن با محوریت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام
- گردآورنده: فرهاد هدایت‌زاده
- ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))
- چاپ دوم: ۱۳۸۶ / ۳۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۸۰۰ تومان

خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و فخررازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۴۰۴۸۷۲ - دورنگار: ۶۶۴۰۰۹۱۵

خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

مراکز پخش

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
یک	مقدمه.....
۱	فصل اول: حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا <small>علیها السلام</small>
۳	□ ولادت حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small> و روز زن.....
۵	□ شخصیت ملکوتی حضرت زهرا <small>علیها السلام</small>
۹	□ خانه حضرت زهرا <small>علیها السلام</small> و برکات آن.....
۱۱	□ سیره حضرت فاطمه <small>علیها السلام</small>
۱۵	فصل دوم: حضرت خدیجه <small>علیها السلام</small>
۱۵	حضرت زینب <small>علیها السلام</small>

۱۵ حضرت مریم علیها السلام

۱۷ حضرت خدیجه علیها السلام □

۱۸ حضرت زینب علیها السلام □

۲۱ حضرت مریم علیها السلام □

۲۳ فصل سوم: جایگاه و حقوق زن در نظام اسلامی

۲۵ □ مقام و کرامت زن در اسلام

۳۱ □ حقوق زن در اسلام

۳۸ □ فعالیت‌های زنان در صحنه‌های سیاسی و اجتماعی

۵۶ □ آزادی زنان در نظام اسلامی

۷۵ □ توصیه به حفظ و تداوم نهضت اسلامی

۷۹ فصل چهارم: نقش خانواده و زنان در تربیت انسانها

۸۱ □ توجه جدی اسلام به همه ابعاد زندگی خانوادگی

۸۸ □ اهمیت نقش مادران در تربیت صحیح فرزندان

مقدمه

تاریخ بشریت مشحون از ستمهای بی شماری است که از سوی قدرتمندان و جباران علیه محرومان و مظلومان اعمال گشته است و هر از چندگاهی این مظلومان بوده‌اند که در پی ندای صالحی از تبار انبیا و اولیا بر ستم‌پیشگان برآشفتند و با نثار خون خود و تحمل مصایب انبوه، رایحه‌ای از نسیم عدالت و انصاف را به مشام جهانیان رسانده‌اند. اما دیر یا زود دوباره گنداب تفرعن و استکبار به مدد زر و زور و نیرنگ بر عطر عدالت غالب شده و شامه حق طلبان را آزرده است. اما در این میان «زن» به عنوان نیمی از بشریت علاوه بر سهمی که از این ستم تاریخی نصیب برده، گرفتار ظلمی مضاعف بوده است که شرح آن دفتری قطورتر از دفتر حدیث ظلم عام بشریت می‌طلبد؛ چرا که زن به عنوان «همسر مرد» نوعاً شریک غم و سپر بلای شوی خویش بوده و حتی در بسیاری اوقات که ستم جباران یا محنت دوران، مرگ شوی وی را موجب شده است این زن بوده که باید بار مسئولیت را یک تنه بر دوش نهد. اما علاوه بر اینها زن چه به عنوان دختر در خانه پدر یا به عنوان همسر در کنار شوهر، یا خواهر در رابطه با برادران و به طور کلی زن در برابر مرد، از شأنی در خور، برخوردار نبوده است و غالباً به صورت عنصری ضعیف، پست، نامیمون و یا حداقل قابل ترحم، کرامت

دو □ دیدگاه امام خمینی (س) درباره جایگاه زن با محوریت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام

وی نادیده انگاشته می شده است.

هر چند در فرهنگها و جوامع مختلف و نیز در طول ازمئه تاریخ، این تمایز و اختلاف، شدت و ضعف متفاوتی داشته است؛ ولی متأسفانه استمرار و فراگیری آن غیر قابل انکار است و در هر مقطع و زمانی رنگ و لعاب خاصی می یافته است که شرح آن خارج از حوصله و مجال کنونی است. آنچنان که می دانیم در جاهلیت عرب «زنده به گور کردن دختران» راهی بود که خانواده را از شر وجود اولاد مؤنث نجات می داد. صرف نظر از دوره کوتاهی در صدر اسلام که به مدد تعالیم و سنت نبوی و اهل بیت طاهرینش زن تا حدودی ارج و منزلت حقیقی خود را بازیافت؛ مجدداً همزمان با تجدید حیات و احیای نظامات پیشین که با رنگ و لعاب خلافت اسلامی آغاز گردید. جایگاه و منزلت زن نیز رجعتی دوباره یافت و به تدریج با گذشت زمان برداشتهای متحجرانه از اسلام، قیود و محدودیتهای فلج کننده ای را بر زنان تحمیل نمود تا آنجا که حتی تا همین چند دهه اخیر نیز نزد مقدسین سنتی و متحجر هم عصر ما، رگه هایی از این استحقاف و دون منزلتی زن به وضوح قابل مشاهده بود.

در چنین شرایطی بود که استعمار و ایادی آن نیز که بر اساس سلطه طلبی خود در جستجوی راهها و شیوه های مناسب برای نفوذ فرهنگی و سیاسی در جامعه ما بودند، موقعیت زنان را بهانه قرار داده و با شعار آزادی و مساوات، فرهنگ برهنگی و بی بند و باری را اشاعه دادند و در این راه حتی خشن ترین رویه های استبدادی را نیز در قالب کشف حجاب رضاخانی به کار گرفتند. این منش که در دوره فرزند خلف رضاخان، شکل تلطیف شده و زیرکانه تری به خود گرفت - در ادبیات شاهانه، تحت عنوان «فریبا» بودن زن از آن یاد شد. در منطق شاه، زن مدرن و زن آزاد از قیود مذهب، رسالتش فریبایی است و همه موانع موجود بر سر راه تحقق این رسالت، باید از سر راه برداشته شود. و بدین سان بود که نه تنها زنان بلکه نیم دیگر جامعه، یعنی مردان را نیز به بند افسون «فریبایی»

کشاندند و خود شاهد بودیم که چگونه علاوه بر کاباره‌ها و رقص خانه‌ها و مجالس و محافل رسمی و غیررسمی، معابر و میادین شهرها، پارکها، مراکز تفریحی، استخرها و سواحل دریا به صورت جلوه‌گاهی از این سیاست شاهانه، عملاً به عشرتکده‌هایی در خدمت ابتذال و فساد و تخدیر نسل جوان تبدیل گردید.

زن فریبا، نسخه بدل و استعاری از تصویر زن در جامعه غربی است که متأسفانه در نسخه اصلی آن نیز کرامت و شخصیت واقعی زن در مسلخ فلسفه مادی غرب قربانی شده تا «اقتصاد و لذت» این دو معبود و مقصود انسان غربی را فراهم آورد. بدین سان در تمدن غرب نیز زن تا حد زیادی یا در خدمت تبلیغ و فروش کالا است یا در خدمت تبلیغ و فروش خود و در هر حال او متاعی است در خدمت نظام سلطه که به سفارش «حاکم» ایفای نقش می‌کند.

با عنایت به ملاحظات فوق است که فروغ اندیشه و سترگی و عظمت عمل حضرت امام خمینی در احیای هویت اصیل زن مسلمان بهتر شناخته می‌شود. امام که خود از نزدیک برداشتهای متحجرانه از جایگاه زن به عنوان «ضعیفه» و عیال محبوس در اندرونی را شاهد بود و از سوی دیگر با تیزبینی خاص خود، نقش زن فریبا و ملعبه شاه و استعمار را در ابتذال و فساد و از خودبیگانگی و خودباختگی جوامع مسلمان به خوبی احساس می‌کرد، با سود جستن از کوثر زلال معارف اسلام ناب محمدی و تعمق و تأمل مجتهدانه در میراث گرانقدر سنت نبوی و تعالیم ائمه معصومین - علیهم السلام - از موضع مرجع تقلید روشن ضمیر و مبارز به آنچنان درک درستی از نقش و مسئولیت زن دست یافت که تجلی و بروز آن را در احیای هویت زن مسلمان در انقلاب اسلامی شاهدیم. این تلقی از زن بود که علی‌رغم سالها کوشش و تلاش دستگاههای تبلیغاتی استعمار از یک سو و علی‌رغم حضور وجود سنتهای متحجری که در هیأت وفاداری به اسلام ظاهر شده بود، زنان را آنچنان به صحنه کشید که از سوی خبرگزاریها و ناظرین و تحلیلگران، «انقلاب ایران» بعضاً به «انقلاب چادرها» لقب

چهار □ دیدگاه امام خمینی(س) درباره جایگاه زن با محوریت شخصیت حضرت زهرا(علیها السلام)

گرفت و زنان نه فقط در تظاهرات براندازی رژیم شاه که در همه مراحل تصویب و تأیید و تثبیت نظام جمهوری اسلامی آرایشان معتبر و کارساز شد و علی رغم عقب ماندگیهای ناشی از سیاستها و برداشتهای گذشته که مانع از رشد و شکوفایی در خور استعداد و قابلیتهای زنان شده بود، با سرعتی پرشتاب به جبران گذشته پرداخته؛ در صراط منتهی به اخذ و اکتساب شأن و جایگاه مناسب، گامهای بسیار مؤثری را برداشتند.

سیره عملی، فرمایشات و مواضع روشنگر و فتاوای راهگشای ایشان در این زمینه که ضمن وفاداری تام به اصول و محکمات دین در چارچوب حقوق مسلم شرعی بیان شده می تواند راهنمای عملی نسلی باشد که به جایگاه حقیقی زن می اندیشند. آنان که از محدودیتها و بی منزلتیهایی سنتی که متأسفانه در بسیاری از کشورهای مدعی اسلام به نام شرع بر زن اعمال می شود بیزارند و در عین حال مواضع افراطی مدعیان حقوق زن که با ادعای موهوم تساوی حقوق، حتی تمایزات طبیعی و فطری را نیز انکار نموده، و عملاً در مسیر اضمحلال خانواده و کانونهای معنویت و اخلاق گام برمی دارند، روح حقیقت طلبشان را ناکام می گذارد. با رجوع به این مجموعه که فرارویشان قرار گرفته، با اندیشه مردی از سلاله زهرای مرضیه مواجه خواهند بود که در منظر وی، زن مربی انسان و مظهر تحقق آمال بشر است و از دامن وی مرد به معراج می رود. تا آنجا که می فرماید اگر زنان شجاع انسان ساز از ملتها گرفته شوند، ملتها به شکست و انحطاط کشیده می شوند.

مجموعه حاضر گزیده ای است از مواضع و بیاناتی روشنگر که با روشن اندیشی خاص خود به تجلیل و تبیین منزلت و شخصیت حضرت زهرا علیها السلام و زنان بزرگ عالم و جایگاه و منزلت خانه و خانواده می پردازد.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)

فصل اول

حضرت صدیقہ طاہرہ فاطمہ زہرا علیہا السلام

□ ولادت حضرت فاطمه علیها السلام و روز زن افتخار عالم

فردا روز زن است. روز زنی است که عالم به او افتخار دارد؛ روز زنی است که دخترش در مقابل حکومت‌های جبار ایستاد و آن خطبه را خواند و آن حرفها را زد که همه می‌دانید.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۴۰

* * *

افتخار خاندان وحی

اگر روزی باید روز زن باشد، چه روزی والاتر و افتخارآمیزتر از روز ولادت با سعادت فاطمه زهرا - سلام الله علیهاست. زنی که افتخار خاندان وحی [است] و چون خورشیدی بر تارک اسلام عزیز می‌درخشد.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۴

* * *

نمونه انسان کامل

روز بزرگی است، یک زن در دنیا آمد که مقابل همه مردان است. یک زن به دنیا آمد که نمونه انسان است. یک زن به دنیا آمد که تمام هویت انسانی در او جلوه گر است. پس روز، روز بزرگی است؛ روز شما زنان است.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۴۱

* * *

والاترین روز

روز ولادت سرتاسر سعادت صدیقه طاهره که والاترین روز برای انتخاب روز زن است، به ملت شریف ایران، خصوصاً زنان محترم تبریک و تهنیت عرض می‌کنم. این ولادت با سعادت در زمان و محیطی واقع شد که زن به عنوان یک انسان مطرح نبود و وجود او موجب سرافکندگی خاندانش در نزد اقوام مختلف جاهلیت به شمار می‌رفت. در چنین محیط فاسد و وحشتزایی، پیامبر بزرگ اسلام دست زن را گرفت و از منجلاب عادات جاهلیت نجات بخشید. و تاریخ اسلام گواه احترامات بی حد رسول خدا - صلی الله علیه و آله - به این مولود شریف است، تانسان دهنده که زن، بزرگی ویژه‌ای در جامعه دارد که اگر برتر از مرد نباشد، کمتر نیست. پس این روز، روز حیات زن و روز پایه‌گذاری افتخار و نقش بزرگ او در جامعه است.

صحیفه امام؛ ج ۱۴، ص ۳۱۶

* * *

عنصر تابناک و فضیلت انسانی

مبارک باد بر ملت عظیم‌الشان ایران بویژه زنان بزرگوار «روز مبارک زن»؛ روز

حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا علیها السلام □ ۵

شرافت عنصر تابناکی که زیربنای فضیلت‌های انسانی و ارزش‌های والای خلیفه‌الله در جهان است.

و مبارک‌تر و پربه‌تر انتخاب بسیار والای روز بیستم جمادی الثانی است، روز پر افتخار ولادت زنی که از معجزات تاریخ و افتخارات عالم وجود است.

صحیفه امام؛ ج ۱۶، ص ۱۹۲

* * *

تولد حضرت زهرا علیها السلام افتخاری برای زنها

من عید سعید مولود معظم حضرت زهرا - سلام الله علیها - را به همه شما خانمها و زنهاى تمام کشورهای اسلامی تبریک عرض می‌کنم و از خداوند تعالی مسئلت دارم که همه زنهاى محترمه را در راهی که خدای تبارک و تعالی مقرر فرموده است، همان راه را بروند و به مقاصد عالیة اسلامی برسند. برای زنها کمال افتخار است که روز تولد حضرت صدیقه را روز زن قرار داده‌اند، افتخار است و مسئولیت.

صحیفه امام؛ ج ۲۰، ص ۴

* * *

□ شخصیت ملکوتی حضرت زهرا علیها السلام

یک انسان به تمام معنا

تمام ابعادی که برای زن متصور است و برای یک انسان متصور است در فاطمه زهرا - سلام الله علیها - جلوه کرده و بوده است. یک زن معمولی نبوده است؛ یک زن روحانی، یک زن ملکوتی، یک انسان به تمام معنا انسان، تمام نسخه انسانیت، تمام حقیقت زن، تمام حقیقت انسان. او زن معمولی نیست؛ او موجود ملکوتی است که در عالم به صورت انسان ظاهر شده است؛ بلکه موجود الهی

جبروتی در صورت یک زن ظاهر شده است. پس، فردا روز زن است. تمام هویت‌های کمالی که در انسان متصور است و در زن تصور دارد - تمام - در این زن است. و فردا همچو زنی متولد می‌شود؛ زنی که تمام خاصه‌های انبیا در اوست. زنی که اگر مرد بود، نبی بود؛ زنی که اگر مرد بود، به جای رسول الله بود. پس، فردا روز زن است؛ تمام حیثیت زن و تمام شخصیت زن فردا موجود شد. معنویات، جلوه‌های ملکوتی، جلوه‌های الهی، جلوه‌های جبروتی، جلوه‌های مُلکی و ناسوتی - همه - در این موجود مجتمع است. انسانی است به تمام معنا انسان؛ زنی است به تمام معنا زن. از برای زن ابعاد مختلفه است؛ چنانچه برای مرد، و برای انسان. این صورت طبیعی نازلترین مرتبه انسان است و نازلترین مرتبه زن است و نازلترین مرتبه مرد است؛ لکن از همین مرتبه نازل، حرکت به سوی کمال است. انسان، موجود متحرک است؛ از مرتبه طبیعت تا مرتبه غیب، تا فنا در الوهیت برای صدیقه طاهره این مسائل، این معانی حاصل است. از مرتبه طبیعت شروع کرده است، حرکت کرده است؛ حرکت معنوی؛ با قدرت الهی، با دست غیبی، با تربیت رسول الله - صلی الله علیه و آله و سلم - مراحل راطی کرده است تا رسیده است به مرتبه‌ای که دست همه از او کوتاه است. پس، فردا تمام جلوه زن تحقق پیدا کرده است؛ و زن به تمام معنا متحقق است. فردا روز زن است.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۳۷-۳۳۸

* * *

فضایل او همطراز فضایل نبی

فاطمه زهرا - سلام الله علیهاست. زنی که افتخار خاندان وحی [است] و چون خورشیدی بر تارک اسلام عزیز می‌درخشد. زنی که فضایل او همطراز فضایل بی‌نهایت پیغمبر اکرم و خاندان عصمت و طهارت بود. زنی که هر کسی با هر

بینش درباره او گفتاری دارد و از عهده ستایش او بر نیامده - که احادیثی که از خاندان وحی رسیده به اندازه فهم مستمعان بوده - و دریا را در کوزه‌ای نتوان گنجاند، و دیگران هر چه گفته‌اند به مقدار فهم خود بوده، نه به اندازه مرتبت او. پس اولی آنکه از این وادی شکفت در گذریم

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۴

* * *

نزول جبرئیل بر حضرت زهرا علیها السلام

من راجع به حضرت صدیقه - سلام الله علیها - خودم را قاصر می‌دانم که ذکر می‌کنم، فقط اکتفا می‌کنم به یک روایت که در کافی شریفه است و با سند معتبر نقل شده است و آن روایت این است که حضرت صادق - سلام الله علیه - می‌فرماید: فاطمه - سلام الله علیها - بعد از پدرش ۷۵ روز زنده بودند در این دنیا، بودند و حزن و شدت برایشان غلبه داشت و جبرئیل امین می‌آمد خدمت ایشان و به ایشان تعزیت عرض می‌کرد و مسائلی از آینده نقل می‌کرد. ظاهر روایت این است که در این ۷۵ روز مراده‌ای بوده است؛ یعنی، رفت و آمد جبرئیل زیاد بوده است و گمان ندارم که غیر از طبقه اول از انبیای عظام درباره کسی این طور وارد شده باشد که در ظرف ۷۵ روز جبرئیل امین رفت و آمد داشته است و مسائل را در آتیه‌ای که واقع می‌شده است، مسائل را ذکر کرده است و آنچه که به ذریه او می‌رسیده است در آتیه، ذکر کرده است و حضرت امیر هم آنها را نوشته است، کاتب وحی بوده است حضرت امیر، همان طوری که کاتب وحی رسول خدا بوده است - والبته آن وحی به معنای آوردن احکام، تمام شد به رفتن رسول اکرم - کاتب وحی حضرت صدیقه در این ۷۵ روز بوده است. مسئله آمدن جبرئیل برای کسی یک مسئله ساده نیست. خیال نشود که جبرئیل برای هر کسی می‌آید و امکان دارد بیاید، این یک تناسب لازم است بین روح آن کسی که جبرئیل می‌خواهد بیاید و مقام جبرئیل که روح اعظم است، چه ما قائل بشویم به

اینکه قضیه تنزیل، تنزل جبرئیل، به واسطه روح اعظم خود این ولی است یا پیغمبر است. او تنزیل می‌دهد او را و وارد می‌کند تا مرتبه پایین یا بگوئیم که خیر، حق تعالی او را مأمور می‌کند که برو و این مسائل را بگو. چه آن قسم بگوئیم که بعض اهل نظر می‌گویند و چه این قسم بگوئیم که بعض اهل ظاهر می‌گویند، تا تناسب ما بین روح این کسی که جبرئیل می‌آید پیش او و بین جبرئیل که روح اعظم است نباشد، امکان ندارد این معنا و این تناسب بین جبرئیل که روح اعظم است و انبیای درجه اول بوده است مثل رسول خدا و موسی و عیسی و ابراهیم و امثال اینها، بین همه کس نبوده است، بعد از این هم بین کسی دیگر نشده است. حتی درباره ائمه هم من ندیده‌ام که وارد شده باشد این طور که جبرئیل بر آنها نازل شده باشد، فقط این است که برای حضرت زهرا - سلام الله علیها - است که آنکه من دیده‌ام که جبرئیل به طور مکرر در این ۷۵ روز وارد می‌شده و مسائل آتیه‌ای که بر ذریه او می‌گذشته است، آن مسائل را می‌گفته است و حضرت امیر هم ثبت می‌کرده است. و شاید یکی از مسائلی که گفته است، راجع به مسائلی است که در عهد ذریه بلند پایه او حضرت صاحب - سلام الله علیه - است، برای او ذکر کرده است که مسائل ایران جزو آن مسائل باشد، ما نمی‌دانیم، ممکن است. در هر صورت من این شرافت و فضیلت را از همه فضایی که برای حضرت زهرا ذکر کرده‌اند - با اینکه آنها هم فضایل بزرگی است - این فضیلت را من بالاتر از همه می‌دانم که برای غیر انبیا - علیهم السلام - آن هم نه همه انبیا، برای طبقه بالای انبیا - علیهم السلام - و بعض از اولیایی که در رتبه آنها هست، برای کس دیگر حاصل نشده. و با این تعبیری که مراد داشته است جبرئیل در این هفتاد و چند روز، برای هیچ کس تاکنون واقع نشده و این از فضایی است که از مختصات حضرت صدیقه - سلام الله علیها - است.

خیرات و برکات معنوی کوثر

قلم و بیان من عاجز است که مقاومت عظیم و گستردهٔ میلیونها مسلمان شیفتهٔ خدمت و ایثار و شهادت را در این کشور صاحب الزمان - ارواحنا فداه - ترسیم نماید، و از حماسه‌ها و رشادتها و خیرات و برکات فرزندان معنوی کوثر، حضرت فاطمهٔ زهرا - سلام الله علیها - سخن بگوید؛ که همهٔ اینها از هنر اسلام و اهل بیت و از برکات پیروی امام عاشورا سرچشمه گرفته است.

صحیفه امام؛ ج ۲۰، ص ۱۹۸

* * *

«صحیفه فاطمه» کتاب الهام شده از جانب خدا

ما مفتخریم که ادعیهٔ حیاتبخش که او را «قرآن صاعد» می خوانند از ائمهٔ معصومین ما است. ما به «مناجات شعبانیة» امامان و «دعای عرفات» حسین بن علی - علیهما السلام - و «صحیفهٔ سجادیه» این زبور آل محمد و «صحیفهٔ فاطمیه» که کتاب الهام شده از جانب خداوند تعالی به زهرا ی مرضیه است از ما است.

صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۳۹۶-۳۹۷

* * *

□ خانهٔ حضرت زهرا علیها السلام و برکات آن سادگی خانهٔ فاطمه علیها السلام

حضرت امیر - سلام الله علیه - که خلیفهٔ مسلمین بود، خلیفهٔ یک مملکتی که شاید ده مقابل مملکت ایران بود، از حجاز تا مصر، آفریقا، کذا [و] یک مقدار هم از اروپا، این خلیفهٔ الهی وقتی توی جمعیت بود مثل همه ما که نشسته ایم با هم، این هم زیر پایش نبود، همین بود که یک پوست داشتند - به حسب نقل - یک پوست داشتند که شب خودش و حضرت فاطمه رویش می خوابیدند، و روز روی

همین پوست علوفه شترش را می ریخت. پیغمبر هم همین شیوه را داشت. اسلام این است.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۴۲۸-۴۲۹

* * *

عصاره وحی الهی

مکتبی که می رفت با کج رویهای تفاله جاهلیت و برنامه های حساب شده احیای ملیگرایی و عربیت با شعار «لَا خَبَرَ جَاءَ وَلَا وَحْيَ نَزَلَ»^۱ محو و نابود شود، و از حکومت عدل اسلامی یک رژیم شاهنشاهی بسازد و اسلام و وحی را به انزوا کشاند؛ که ناگهان شخصیت عظیمی که از عصاره وحی الهی تغذیه و در خاندان سید زسل محمد مصطفی و سید اولیا علی مرتضی، تربیت و در دامن صدیقه طاهره، بزرگ شده بود قیام کرد و با فداکاری بی نظیر و نهضت الهی خود، واقعه بزرگی^۲ را به وجود آورد که کاخ ستمکاران را فرو ریخت و مکتب اسلام را نجات بخشید.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۴۴۱

* * *

خانه کوچک فاطمه علیها السلام، تجلی قدرت حق تعالی

این خانه کوچک فاطمه - سلام الله علیها - و این افرادی که در آن خانه تربیت شدند که به حسب عدد، چهار - پنج نفر بودند و به حسب واقع، تمام قدرت حق تعالی را تجلی دادند، خدمتهایی کردند که ما را و شمارا و همه بشر را به اعجاب درآورده است.

صحیفه امام؛ ج ۱۶، ص ۸۷

* * *

حجره محقر فاطمه علیها السلام، پرورشگاه زبدگان

زنی که در حجره‌ای کوچک و محقر، انسانهایی تربیت کرد که نورشان از بسیط خاک تا آن سوی افلاک و از عالم ملک تا آن سوی ملکوت اعلی می‌درخشد. صلوات و سلام خداوند تعالی بر این حجره محقر که جلوگاه نور عظمت الهی و پرورشگاه زبدگان اولاد آدم است.

صحیفه امام؛ ج ۱۶، ص ۱۹۲

* * *

برکات کوخ فاطمه علیها السلام

ما یک کوخ چهار پنج نفری در صدر اسلام داشتیم، و آن کوخ فاطمه زهرا - سلام الله علیها - است. از این کوخها هم محقرتر بوده لکن برکات این چی است؟ برکات این کوخ چند نفری آن قدر است که عالم را پر کرده است از نورانیت و بسیار راه دارد تا انسان به آن برکات برسد. این کوخ نشینان در کوخ محقر، در ناحیه معنویات آن قدر در مرتبه بالا بودند که دست ملکوتیها هم به آن نمی‌رسد؛ و در جنبه‌های تربیتی آن قدر بوده است که هرچه انسان می‌بیند برکات در بلاد مسلمین هست و خصوصاً در مثل بلاد ماها، اینها از برکت آنهاست.

صحیفه امام؛ ج ۱۷، ص ۳۷۳

* * *

□ سیره حضرت فاطمه علیها السلام

سرمشق گرفتن از خوی فاطمه علیها السلام

ما باید سرمشق از این خاندان بگیریم: بانوان ما از بانوانشان و مردان ما از مردانشان، بلکه همه از همه آنها. آنها زندگی خودشان را وقف کردند از برای

طرفداری مظلومین و احیای سنت الهی. ما باید تبعیت کنیم و زندگی خود را برای آنها قرار بدهیم. کسی که تاریخ اسلام را می‌داند، می‌داند که این خاندان هر یکی‌شان مثل یک انسان کامل، بلکه بالاتر، یک انسان الهی - روحانی، برای ملت‌ها و مستضعفین قیام کردند در مقابل کسانی که می‌خواستند مستضعفین را از بین ببرند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۵۳۰

* * *

الگو بودن حضرت زهرا علیها السلام

الگو حضرت زهرا - سلام الله علیها - است. الگو پیغمبر اسلام است. ما وقتی مملکتان اسلامی است، وقتی می‌توانیم ادعا کنیم که جمهوری اسلامی داریم، که تمام این معانی که در اسلام است تحقق پیدا بکند.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۵۳۳

* * *

تبعیت از اولیا

خطبه فاطمه زهرا - سلام الله علیها - در مقابل حکومت و قیام امیرالمؤمنین و صبر امیرالمؤمنین در مدت بیست و چند سال و در عین حال کمک کاری به حکومت موجود و بعد هم فداکاری در راه اسلام و فداکاری دو فرزند عزیزش، امام مجتبی که یک خدمت بسیار بزرگ و دولت جابر اموی را با آن خدمت رسوا فرمود و خدمت بزرگ برادر ارجمندش حضرت سیدالشهدا، چیزهایی بود که همه می‌دانید و می‌دانیم. و با اینکه عده کم و اسباب و ابزار جنگ پیش آنها کم بود، لکن روح الهی و روح ایمان آنها را آن طور کرد که بر همه ستمکاران عصر خودشان غلبه پیدا کردند و

اسلام را زنده کردند و برای ما و شما برادرهای عزیز الگو شدند که ما از کمی عده و کمی عده و کمی ابزار جنگ در مقابل تمام قدرتهایی که امروز با ما به جنگ برخاسته‌اند، مقاومت کنیم، و همان طوری که اولیای ما - علیهم السلام - نشان دادند که در مقابل مستکبران گاهی با تبلیغ و گاهی با اسلحه باید ایستاد و مستکبران را باید به جای خودشان نشانند، ما هم الگوی آنها را، تبعیت از آنها را می‌پذیریم.

صحیفه امام؛ ج ۱۶، ص ۸۸۷

* * *

یادگیری دستورات اسلام از او و فرزندانش

کوشش کنید در تهذیب اخلاق و در وادار کردن دوستانتان به تهذیب اخلاق. کوشش کنید که در مقابل آن جنایاتی که بر شما وارد شد عکس العمل نشان بدهید، در حفظ همهٔ حیثیاتی که حیثیت بزرگ زن است، آن طوری که زن فرید، حضرت زهرا - سلام الله علیها - بود. همه باید به او اقتدا کنید و کنیم و همه باید دستورمان را از اسلام به وسیلهٔ او و فرزندان او بگیریم، و همان طوری که او بوده است، باشید. و در علم و تقوا کوشش کنید که علم به هیچ کس انحصار ندارد، علم مال همه است، تقوا مال همه است. و کوشش برای رسیدن به علم و تقوا وظیفهٔ همهٔ ماست و همهٔ شماست.

صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص ۱۸۴

* * *

اقتدا به حضرت زهرا علیها السلام

اگر شما زنهای ما هم همه، کشور ما همه، پذیرفتند که امروز روز زن است؛ یعنی روز تولد حضرت زهرا که آن کمال و آن وضعیت را دارد، پذیرفتید که روز زن

است، به عهده شما مسائل بزرگی [خواهد آمد]؛ از قبیل مجاهده، که حضرت مجاهده داشته است، حضرت به اندازه خودش که در این ظرف کوتاه مجاهده داشته است، مخاطبه داشته است با حکومت‌های وقت، محاکمه می‌کرده است حکومت‌های وقت را، شما باید اقتدا به او بکنید تا پذیرفته باشید که این روز، روز زن است؛ یعنی، روز تولد این حضرت روز زن است. زهد و تقوا و همه چیزهایی که داشته است و عافی که او داشته است و همه چیز، شما باید اگر پذیرا شدید، آنها را تبعیت کنید و اگر تبعیت نکردید، بدانید که شما داخل در روز زن نیستید، هر کس نپذیرفت، این در روز زن وارد نشده است و در این شرافت وارد نشده است.

صحیفه امام؛ ج ۲۰، ص ۷۶

* * *

تأسف و تأثر نسبت به سهل‌انگاری

با کمال تأسف و تأثر روز گذشته^۳ از صدای جمهوری اسلامی مطلبی در مورد الگوی زن پخش گردیده است که انسان شرم دارد بازگو نماید. فردی که این مطلب را پخش کرده است تعزیر و اخراج می‌گردد، و دست اندرکاران آن تعزیر خواهند شد. در صورتی که ثابت شود قصد توهین در کار بوده است، بلاشک فرد توهین‌کننده محکوم به اعدام است. اگر بار دیگر از اینگونه قضایا تکرار گردد، موجب تنبیه و توبیخ و مجازات شدید و جدی مسئولین بالای صدا و سیما خواهد شد. البته در تمامی زمینه‌ها قوه قضاییه اقدام می‌نماید.

صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۲۵۱

* * *

فصل دوم

حضرت خدیجہ علیہا السلام

حضرت زینب علیہا السلام

حضرت مریم علیہا السلام

□ حضرت خدیجه علیها السلام

خدیده، اولین بانوی مسلمان

رسول اکرم - صلی الله علیه و آله و سلم - اول که مأمور شد، خودش - تنها - مأمور شد: قُمْ فَأَنْذِرْ؛^۴ نهضت کن و مردم را دعوت کن. دعوت، ابتدائاً از خود حضرت شروع شد. آن روز که اعلام نبوت فرمود، یک زن و یک بچه به او ایمان آورد؛ لکن استقامت - که لازمه رهبری انبیای گرام است - به طور کامل در رسول اکرم بود: **وَاسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرَتْ؛ نهضت کن و استقامت کن.**

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۲۴۴

* * *

رنجهای همسر پیامبر

ما همه می دانیم که گرانی امروز سرسام آور است، و یک دسته‌ای از آن رنج می برند. اما در مقابل آن رنجهایی که خود پیغمبر و همسر بزرگ عزیزش حضرت خدیجه در آن چند سال بردند، که مشک را از قراری که نقل می کنند، مشک را می گذاشتند توی آب و می مکیدند برای اینکه، از آن چربی، مثلاً از آن چیزی که در مشک هست به آنها برسد. وقتی که آنها برای اسلام اینطوری عمل کردند و

اینطور مقاومت کردند در مقابل دشمنهای اسلام، شما هم که ملت و امت همان بزرگوار هستید نباید از اینکه فلان چیز کم است، آنی که کم است ارزاق که نیست ارزاق که کم نیست، آنی که کم است آن وضع آرایشی است که آنها می خواستند، یک دسته می خواستند باشد، آنها دیگر ان شاء الله نیست و باید از بین هم برود.

صحیفه امام؛ ج ۱۷، ص ۴۷۳-۴۷۴

* * *

□ حضرت زینب علیها السلام

ایستادگی در مقابل جباران

فردا روز زن است. روز زنی است که عالم به او افتخار دارد؛ روز زنی است که دخترش در مقابل حکومت‌های جبار ایستاد و آن خطبه را خواند و آن حرفها را زد که همه می دانید؛ زنی که در مقابل یک جباری ایستاد - که اگر مردها نفس می کشیدند همه را می کشتند - و نترسید و ایستاد و محکوم کرد حکومت را، یزید را محکوم کرد. به یزید فرمود تو قابل آدم نیستی، تو انسان نیستی. زن یک همچو مقامی باید داشته باشد. زنهای عصر ما بحمدالله شبیه به همانها هستند. ایستادند در مقابل جبار با مشت گره کرده؛ بچه‌ها در آغوششان، و به نهضت کمک کردند.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۴۰

* * *

ایستادگی در مقابل یزید

سیدالشهدا و اصحاب او و اهل بیت او آموختند تکلیف را؛ فداکاری در میدان، تبلیغ در خارج میدان. همان مقداری که فداکاری حضرت ارزش پیش خدای

تبارک و تعالی دارد و در پیشبرد نهضت حسین - سلام الله علیه - کمک کرده است، خطبه‌های حضرت سجاد و حضرت زینب هم به همان مقدار یا قریب آن مقدار تأثیر داشته است.

آنها به ما فهماندند که در مقابل جائز، در مقابل حکومت جور، نباید زنها بترسند و نباید مردها بترسند. در مقابل یزید، حضرت زینب - سلام الله علیها - ایستاد و آن راهمچو تحقیر کرد که بنی‌امیه در عمرشان همچو تحقیری نشنیده بودند، و صحبت‌هایی که در بین راه و در کوفه و در شام و اینها کردند و منبری که حضرت سجاد - سلام الله علیه - رفت و واضح کرد به اینکه قضیه، قضیهٔ مقابلهٔ غیر حق با حق نیست؛ یعنی، ما را بد معرفی کرده‌اند؛ سیدالشهدا را می‌خواستند معرفی کنند که یک آدمی است که در مقابل حکومت وقت، خلیفهٔ رسول الله ایستاده است. حضرت سجاد این مطلب را در حضور جمع فاش کرد و حضرت زینب هم.

صحیفه امام: ج ۱۷، ص ۵۳-۵۴

* * *

مقاومت حضرت زینب علیها السلام در برابر مصایب

کیفیت مبارزه را، کیفیت اینکه مبارزه بین یک جمعیت کم با جمعیت زیاد باید چطور باشد، کیفیت اینکه قیام در مقابل یک حکومت قلدری که همه جا را در دست دارد، با یک عدهٔ معدود باید چطور باشد، اینها چیزهایی است که حضرت سیدالشهدا به ملت آموخته است و اهل بیت بزرگوار او و فرزند عالی‌مقدار او هم فهماند که بعد از اینکه آن مصیبت واقع شد، باید چه کرد. باید تسلیم شد؟ باید تخفیف در مجاهده قائل شد؟ یا باید همانطوری که زینب - سلام الله علیها - در دنبالهٔ آن مصیبت بزرگی که *تَصَغَّرَ عِنْدَهُ الْمَصَائِبُ*^۵، ایستاد و در مقابل کفر و در

مقابل زندقه صحبت کرد و هر جا موقع شد، مطلب را بیان کرد و حضرت علی بن الحسین - سلام الله علیه - با آن حال نگاهت، آنطوری که شایسته است تبلیغ کرد. صحیفه امام: ج ۱۷، ص ۵۶

* * *

بیان تعبیر: «ما جز زیبایی چیزی ندیدیم»

شما ملاحظه کنید که بهترین خلق الله در عصر خودش، حضرت سیدالشهدا - سلام الله علیه - و بهترین جوانان بنی هاشم و اصحاب او شهید شدند و از این دنیا رفتند با شهادت، لکن وقتی که در آن مجلس پلید یزید صحبت می شود، حضرت زینب - سلام الله علیه - قسم می خورد که ما رَأَيْنَا إِلَّا جَمِيلاً؛ رفتن یک انسان کامل، شهادت یک انسان کامل در نظر اولیای خدا جمیل است، نه برای اینکه جنگ کرده و کشته شده، برای اینکه جنگ برای خدا بوده است

صحیفه امام: ج ۲۰، ص ۲۰۴

* * *

زینب گونه بودن

ما مکرر دیدیم که زنان بزرگواری زینب گونه - علیها سلام الله - فریاد می زنند که فرزندان خود را از دست داده و در راه خدای تعالی و اسلام عزیز از همه چیز خود گذشته و مفتخرند به این امر؛ و می دانند آنچه به دست آورده اند بالاتر از جنات نعیم است، چه رسد به متاع ناچیز دنیا.

صحیفه امام: ج ۲۱، ص ۳۹۸

* * *

□ حضرت مریم علیها السلام

مریم عذرا و صدیقه حورا

صلوات و سلام خدای بزرگ بر حضرت عیسی بن مریم روح الله و پیغمبر عظیم الشان که مردگان را احیا و خفتگان را بیدار فرمود! صلوات و سلام خدای بزرگ بر مادر عظیم الشانش مریم عذرا و صدیقه حورا، که با نفخه الهی چنین فرزند بزرگی را به تشنگان رحمت الهی تسلیم نمود.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۷۲

* * *

صایم بودم حضرت مریم علیها السلام

حضرت عیسی - سلام الله علیه - که این اشخاصی که تابع او هستند خیال می کنند که حضرت عیسی فقط یک معنویاتی می گفته است، ایشان هم همین طور بوده؛ از اول بنا بوده بر این که معارضه کند. آن وقتی که متولد شده، تازه متولد شده است، می گوید که من کتاب آوردم. قرآن این را نقل می کند که تازه متولد شده بود، وقتی که مادرش به واسطه آن تهمتهایی که می زدند - یهود برش می زدند - ناراحت بود؛ همچو که متولد شد، گفت که نه، غصه نخور اگر کسی آمد پیشت باهات صحبت بکند، تو بگو که من صایمم - و صایم بوده لابد - و بروید از آن بچه بپرسید. اینها آمدند، حضرت تازه متولد شده بود. آمدند بنا کردند به حضرت مریم حرفهای نامربوط زدن. حضرت مریم هم اشاره کرد به او که بروید آنجا. گفتند: ما چه جور با این [بچه] تکلم کنیم؟ بعد ایشان شروع کرد که خدا به من کتاب داده است.

صحیفه امام؛ ج ۲۰، ص ۴۱۱

* * *

فصل سوم

جایگاه و حقوق زن در نظام اسلامی

□ مقام و کرامت زن در اسلام

خدمت اسلام به زن

اسلام می‌خواهد که زن و مرد رشد داشته باشند. اسلام زنهارا نجات داده است از آن چیزهایی که در جاهلیت بود. آنقدری که اسلام به زن خدمت کرده، خدا می‌داند به مرد خدمت نکرده؛ آنقدر که به زن خدمت کرده. شما نمی‌دانید که در جاهلیت زن چه بوده و در اسلام چه شده.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۲۸-۴۲۷

* * *

شخصیت دادن به زن

اسلام به زن خدمتی کرده است که در تاریخ همچو سابقه‌ای ندارد. اسلام زن را از توی لجنزارها برداشته آورده شخصیت به او داده

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۲۸

* * *

جایگاه رفیع زن در مکتب تشیع

سؤال: [تشیع در نظر کشورهای غربی به عنوان عنصری محافظه کار در پیشرفت قلمداد شده است. همچنین ما خواسته‌های شیعیان را مبنی بر کناره‌گیری زنان از صحنه زندگی اجتماعی و نیز بازگشت به قوانین شیعی که می‌خواهد سنت مذهبی مبنای قوانین حکومتی قرار گیرد، همان طوری که در قانون اساسی - که به طور غیر قانونی به صورت از بین رفته درآمده - نیز ذکر شده است، شنیده‌ایم. ما همچنین شنیده‌ایم که تشیع سبک زندگی غربی را برای اینکه با سنتهای مذهبی توافقی ندارد رد می‌کند. آیا ممکن است شما نظر خود را درباره این مسأله بر اساس مذهب تشیع بیان کنید؟]

جواب: تشیع که مکتبی است انقلابی و ادامه اسلام راستین پیامبر (ص) است همچون خود شیعیان، همیشه مورد حملات ناجوانمردانه مستبدین و استعمارگران بوده است. تشیع نه تنها زنان را از صحنه زندگی اجتماعی طرد نمی‌کند، بلکه آنان را در جامعه در جایگاه رفیع انسانی خود قرار می‌دهد. ما پیشرفتهای دنیای غرب را می‌پذیریم، ولی فساد غرب را که خود آنان از آن ناله می‌کنند نه.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۵۰۸۵۰۷

* * *

قدرت دادن به زن در اسلام

اسلام زنها را دستشان گرفته آورده در قبال مردها نگه داشته؛ در صورتی که در زمانی که پیغمبر اسلام آمد، زنها را هیچ حساب می‌کردند. اسلام زنها را قدرت داده است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۱۶

* * *

مقام والای زن در اسلام

مامی خواهیم زن به مقام والای انسانیت خودش باشد نه مَلْعَبَه باشد؛ نه ملعبه در دست مردها باشد، در دست اراذل باشد.

زن باید در سرنوشت خودش دخالت داشته باشد.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

* * *

زن انسان ساز

اگر زنهای انسان ساز از ملتها گرفته بشود، ملتها به شکست و انحطاط مبدل خواهند شد

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

* * *

احترام اسلام به زنها

اسلام به شما آنقدر احترام قائل است که برای مردها نیست. اسلام شما را می خواهد نجات بدهد؛ اسلام شما را می خواهد از این مَلْعَبَه ای که اینها می خواهند شما را ملعبه قرار بدهند نجات بدهد؛ اسلام می خواهد شما را یک انسان کامل تربیت کند

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۵۸

* * *

بیرون آوردن زن از مظلومیت

اسلام منت گذاشت بر انسان، زن را از آن مظلومیتی که در جاهلیت داشت بیرون

کشید. مرحله جاهلیت مرحله‌ای بود که زن را مثل حیوانات - بلکه پایینتر از او [می‌شمردند]. زن در جاهلیت مظلوم بود. اسلام زن را از آن لجنزار جاهلیت بیرون کشید.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۳۸

* * *

زن، مبدأ سعادت‌ها

زن انسان است؛ آن هم یک انسان بزرگ. زن مربی جامعه است، از دامن زن انسانها پیدا می‌شوند. مرحله اول مرد و زن صحیح، از دامن زن است. مربی انسانها زن است. سعادت و شقاوت کشورها بسته به وجود زن است. زن با تربیت صحیح خودش انسان درست می‌کند؛ و با تربیت صحیح خودش کشور را آباد می‌کند. مبدأ همه سعادت‌ها از دامن زن بلند می‌شود. زن مبدأ همه سعادت‌ها باید باشد.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۳۹

* * *

مادر، مبدأ خیر

مادرها مبدأ خیراتند و اگر خدای نخواستہ مادری باشد که بچه را بد تربیت کند، مبدأ شرورند.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۱۳۶

* * *

زن، مظهر تحقق آمال بشر

زن مظهر تحقق آمال بشر است. زن پرورش دهنده زنان و مردان ارجمند است. از دامن زن مرد به معراج می‌رود. دامن زن محل تربیت بزرگ زنان و بزرگ مردان است.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۴۱

* * *

انسان‌سازی، وظیفه زن

زنها مردان شجاع را در دامن خود بزرگ می‌کنند. قرآن کریم انسان‌ساز است، و زنها نیز انسان‌ساز. وظیفه زنها انسان‌سازی است. اگر زنها انسان‌ساز از ملتها گرفته بشود، ملتها به شکست و انحطاط مبدل خواهند شد، شکست خواهند خورد، منحط خواهند شد.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

* * *

مقام بلند پایه زن در اسلام

مقام زن مقام والا است؛ عالی‌رتبه هستند. بانوان در اسلام بلند پایه هستند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

* * *

اجتناب از فساد

اسلام زن را مثل مرد در همه شئون - در همه شئون - همان طوری که مرد در همه شئون دخالت دارد زن هم دخالت دارد. همان طوری که مرد باید از فساد

۳۰ □ دیدگاه امام خمینی(س) درباره جایگاه زن بامحوریت شخصیت حضرت زهرا(علیها السلام)

اجتناب کند، زن هم باید از فساد اجتناب کند. زنها نباید ملعبه دست جوانهای هرزه بشوند. زنها نباید مقام خودشان را منحط کنند و خدای ناخواسته بزک کرده بیرون بیایند و در انظار مردم فاسد قرار بگیرند. زنها باید انسان باشند. زنها باید تقوا داشته باشند. زنها مقام کرامت دارند. زنها اختیار دارند؛ همان طوری که مردها اختیار دارند.

خداوند شما را با کرامت خلق کرده است، آزاد خلق کرده است.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰-۳۰۱

* * *

عنایت اسلام به زن

اسلام نظر خاص بر شما بانوان دارد. اسلام در وقتی که ظهور کرد در جزیره العرب، بانوان حیثیت خودشان را پیش مردان از دست داده بودند؛ اسلام آنها را سربلند و سرافراز کرد، اسلام آنها را با مردان مساوی کرد. عنایتی که اسلام به بانوان دارد بیشتر از عنایتی است که بر مردان دارد.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۲۹۹-۳۰۰

* * *

زن عضو مؤثر جامعه

امروز به برکت نهضت اسلامی، زن عضو مؤثر جامعه تا حدودی مقام خود را یافته است.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۵

* * *

□ حقوق زن در اسلام

رجوع به فقیه جهت رفع گرفتاری

طلاق در صورتی که شرط بشود در ضمن عقد با مرد، وقتی که می‌خواهند عقد کنند، شرط بکنند و در ضمن عقد این شرط بشود که وکیل باشد [زن] در طلاق خودش، یا مطلقاً، یا در شرایطی یک سؤالی پیش آورده است. و آن اینکه این زنهایی که حالا تحت زوجیت هستند چه؟ این ولایت فقیه را اینها مخالفت می‌کنند، در صورتی که نمی‌دانند از شئون فقیه هست که چنانچه یک مردی با زن خودش رفتارش بد و ناسالم باشد، او را اولاً نصیحت کند، و ثانیاً تأدیب کند، و اگر دید نمی‌شود، اجرای طلاق کند.

شما موافقت کنید با این ولایت فقیه. ولایت فقیه برای مسلمین یک هدیه‌ای است که خدای تبارک و تعالی داده است. من جمله همین معنایی که شما سؤال کردید و طرح کردید که خوب، زنهایی که الآن شوهر دارند چنانچه گرفتاریهایی داشته باشند، چه باید بکنند؟ آنها رجوع می‌کنند به آنجایی که فقیه هست، به مجلسی که در آن فقیه هست، به دادگاهی که در آن فقیه هست؛ و فقیه رسیدگی می‌کند؛ چنانچه صحیح باشد، شوهر را تأدیب می‌کند؛ شوهر را وادار می‌کند به اینکه درست عمل کند. و چنانچه نکرد، طلاق می‌دهد، ولایت دارد برای این امر. اگر دیدید به فساد می‌کشد، یک زندگی به فساد کشیده می‌شود، طلاق می‌دهد. و طلاق اگر چه در دست مرد است، می‌تواند لکن فقیه در جایی که مصلحت اسلام را دید، مصلحت مسلمین را دید، و در جایی که دید نمی‌شود به غیر از این، طلاق بدهد. این ولایت فقیه هست، ولایت فقیه برای شما یک هدیه الهی است.

هیچ فرقی بین زن و مرد در اسلام نیست

اسلام زنهارا در مقابل مردها قرار داده؛ نسبت با آنها تساوی دارند. البته یک احکام خاص به مرد است که مناسب با مرد است؛ یک احکام خاص به زن است، مناسب با زن است. این نه این است که اسلام نسبت به زن و مرد فرقی گذاشته است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۱۶-۲۱۷

* * *

تساوی حقوق زن و مرد در نظام اسلامی

سؤال: [زنان توده عظیمی از مسلمانان را تشکیل می دهند، چه نقشی، چه حقی شما برای زن در نظامی اسلامی قائل هستید؟]

جواب: هم اکنون زنان مسلمان ایران، در مبارزات سیاسی و تظاهرات بر ضد شاه شرکت دارند. به من اطلاع داده اند که در شهرهای ایران زنان جلسات سیاسی دارند. در نظام اسلامی، زن همان حقوقی را دارد که مرد دارد، حق تحصیل، حق کار، حق مالکیت، حق رأی دادن، حق رأی گرفتن. در تمام جهاتی که مرد حق دارد، زن هم حق دارد. لکن در مرد هم مواردی است که چیزهایی به دلیل پیدایش مفسد بر او حرام است و هم در زن مواردی هست که به دلیل اینکه مفسده می آفریند حرام است. اسلام خواسته است که زن و مرد، حیثیت انسانی شان محفوظ باشد. اسلام خواسته است که زن ملعبه دست مرد نباشد. اینکه در خارج منعکس کرده اند که در اسلام با زنها، با خشونت رفتار می شود، امر غیر صحیحی است و تبلیغات باطلی است که از مغرضین حاصل شده و آلا مرد و زن هر دویشان در اسلام اختیارات دارند. اگر اختلافاتی هست برای هر دو هست و آن مربوط به طبیعت آنان است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۱۸۸-۱۸۹

* * *

ملاحظه حقوق زن در اسلام

همان طوری که حقوق مردها در اسلام مطرح است، حقوق زنها [هم مطرح است]. اسلام به زنها بیشتر عنایت کرده است تا به مردها. اسلام زنها را بیشتر حقوقشان را ملاحظه کرده است تا مردها. این هم [آن] معنا که بعد از این چه خواهد شد: زنها حق رأی دارند - از غرب بالاتر است این مسائلی که برای زنها ما قائل هستیم - حق رأی دادن دارند، حق انتخاب دارند، حق انتخاب شدن دارند. همه اینها هست. تمام معاملاتشان به اختیار خودشان است، و آزاد هستند. اختیار شغل را آزاد هستند. البته در شرق^۷ برای مردها یک محدودیتهایی هست که آن محدودیتهای به صلاح خود مردها هست و آن محدودیتهای، یعنی در آنجاهایی که مفسده هست برای مرد، از قماربازی جلوگیری می کند اسلام، از شرابخواری جلوگیری می کند اسلام، از هروئین جلوگیری می کند اسلام؛ برای اینکه مفسده دارند. برای همه یک محدودیتهایی هست، و محدودیتهای شرعی و الهی. محدودیتهایی است که به صلاح خود جامعه است؛ نه این است که برای جامعه یک چیزی مثلاً نافع بوده است که محدودیت برایش ایجاد کرده اند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۴۳۶-۴۳۷

* * *

ملاحظه حقوق همه اقشار در قانون

در قانون هم همه اقشار حقوقشان ملاحظه شده است و اقلیتهای مذهبی، نسوان، دیگر اقشار - همه - حقوقشان ملاحظه شده است و هیچ فرقی مابین گروه و گروهی در اسلام نیست؛ فقط به تقوا و به اتقاء عن الله تعالی فرق است.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۴۶۲

* * *

حقوق ویژه اسلام برای زنها

برای آنکه اسلام برای زنها حقوق ویژه‌ای قائل است، و سیاهپوستان، که عمری را تحت فشار و ظلم امریکا به سر برده‌اند، و شاید به طور الزام به ایران آمده باشند، نسبت به آنان، در صورتی که جاسوسی آنها ثابت نشده باشد، تخفیف دهید. دانشجویان عزیز، سیاهپوستان و زنانی که جاسوسی آنان معلوم نیست، به وزارت امور خارجه تحویل دهید، که فوراً آنها را از ایران خارج نمایند. ملت شریف ایران اجازه آزادی بقیه را نمی‌دهد. لذا دیگران در بازداشت هستند، تا دولت امریکا به خواست ملت عمل کند.

صحیفه امام؛ ج ۱۱، ص ۵۴

* * *

قوانین اسلام به صلاح زنان

زنهایی که می‌خواهند ازدواج کنند، از همان اول می‌توانند اختیاراتی برای خودشان قرار بدهند که نه مخالف شرع باشد و نه مخالف حیثیت خودشان. می‌توانند از اول شرط کنند که اگر چنانچه مرد فساد اخلاق داشت، اگر بد زندگی کرد بازن، اگر بد خلقی کرد بازن، وکیل باشند در طلاق، اسلام برای آنها حق قرار داده است. اسلام اگر محدودیتی برای مردان و زنان قایل شده است همه به صلاح خودتان بوده است. تمام قوانین اسلام، چه آنهایی که توسعه می‌دهد چه آنهایی که تحدید می‌کند، همه بر صلاح خود شماست، برای خود شماست. همان طوری که حق طلاق را با مرد قرار داده است، حق این را قرار داده است که شما در وقت ازدواج شرط کنید با او که اگر چه کردی یا چه کردی، من وکیل باشم در طلاق. و اگر این شرط را کردی دیگر نمی‌تواند او را معزول کند. اگر این... شرط در ضمن عقد واقع شد نمی‌تواند او را دیگر محدود کند، نمی‌تواند اخلاق بد انجام بدهد. و اگر

مردی با زن خودش بدرفتاری کرد، در حکومت اسلام او را منع می‌کنند؛ اگر قبول نکرد تعزیر می‌کنند، حد می‌زنند؛ و [باز] اگر قبول نکرد مجتهد طلاق می‌دهد.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۱-۳۰۲

* * *

قوانین اسلام برای صلاح جامعه

خداوند شما را با کرامت خلق کرده است، آزاد خلق کرده است. خداوند همان طوری که قوانینی برای محدودیت مردها در حدود اینکه فساد بر آنها راه نیابد دارد، در زنها هم دارد. همه برای صلاح شماست. همه قوانین اسلامی برای صلاح جامعه است.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۱

* * *

عدم تفاوت حقوق انسانی بین زن و مرد

سؤال: [مشخصاً حقوق زنان در جمهوری اسلامی چه خواهد بود؟ تکلیف مدارس مختلط چه می‌شود؟ مسأله تنظیم توالد و تناسل و سقط جنین چگونه خواهد شد؟]
جواب: از نظر حقوق انسانی، تفاوتی بین زن و مرد نیست. زیرا که هر دو انسانند و زن حق دخالت در سرنوشت خویش را همچون مرد دارد. بله در بعضی از موارد تفاوتی بین زن و مرد وجود دارد که به حیثیت انسانی آنها ارتباط ندارد. مسائلی که منافات با حیثیت و شرافت زن ندارد آزاد است. سقط جنین از نظر اسلام حرام است.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۳۶۴

* * *

راه سهل طلاق در اسلام

سؤال: [مسئله اختیار طلاق به دست مرد، موجب ناراحتی و تشویش خاطر گروهی از زنان مبارز ایران شده است؛ و گمان می‌کنند که دیگر به هیچ وجه حق طلاق ندارند. و از این موضوع افرادی سوءاستفاده کرده و می‌کنند. نظر حضرت‌عالی راجع به این مسئله چیست؟]

بسم الله الرحمن الرحيم

جواب: برای زنان، شارع مقدس راه سهلی معین فرموده که خودشان زمام طلاق را به دست بگیرند، به این معنا که در ضمن عقد نکاح اگر شرط کنند که وکیل باشند در طلاق، یا بطور مطلق یا به طور مشروط، یعنی اگر مرد بدرفتاری کرد یا مثلاً زن گرفت، زن وکیل باشد که خود را طلاق دهد، در این صورت هیچ اشکالی برای خانمها پیش نمی‌آید، و می‌توانند خود را طلاق دهند.

از خداوند تعالی توفیق بانوان را خواستارم. امید است تحت تأثیر مخالفین اسلام و انقلاب اسلامی واقع نشوند، که اسلام برای همه است و برای همه نافع است.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۳۸۷

* * *

حق دخالت زن در مقدرات اساسی مملکت

زن باید در مقدرات اساسی مملکت دخالت بکند... شما همان طوری که تاکنون در نهضتها دخالت داشتید و سهیم بودید در این نهضت و سهیم بودید در این پیروزی، حالا هم باز باید سهیم باشید؛ و هر وقت اقتضا بکند نهضت کنید، قیام کنید. مملکت از خود شماست ان شاءالله... شما باید بسازید مملکت را.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۱

* * *

رفع آسفتگی، تکلیف همه

این آسفتگیها باید به دست ما و شما، به دست ملت و دولت، تنها هیچ کدام نمی‌توانند این کارها را درست بکنند. اگر خانمها خیال کردند که کنار بروند و مردها این کارها را انجام بدهند و یا مردها خیال بکنند کنار بروند و خانمها این کار را انجام بدهند، یا هر دو خیال بکنند دولت انجام بدهد، و یا هر سه خیال کنند روحانیت انجام بدهد، این خیال، خیال صحیحی نیست برای اینکه کارها این قدر آسفته است، گرفتاریها این قدر زیاد است که هر شخصی در هر محلی هست، تکلیفی که دارد این است که آنجا را خوب بسازد.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۵۰۰

* * *

حق دخالت خانمها در سیاست

خانمها حق دارند در سیاست دخالت بکنند؛ تکلیفشان است. روحانیون هم حق دارند در سیاست دخالت بکنند، تکلیف آنهاست. دین اسلام یک دین سیاسی است. یک دینی است که همه چیزش سیاست است، حتی عبادتش.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۱۵

* * *

نصیحت خانمها

درود بر شما بانوان معظم که با نصیحتهای خودتان می‌خواهید ما را به راه راست وادارید.

صحیفه امام؛ ج ۱۴، ص ۱۹۶

* * *

عبرت کشورهای اسلامی از زنان ایران

امید آن است که جامعه زنان، از غفلت و خواب مصنوعی که از جانب چپاولگران بر آنان تحمیل شده است، برخیزند و همگان دوش به دوش هم به داد بازی خوردگان برسند. و زن را به مقام والای خود، هدایت کنند. و امید است که زنان سایر کشورهای اسلامی، از تحول معجزه آسایی که برای زنان ایران در اثر انقلاب بزرگ اسلامی حاصل شد، عبرت گرفته و بکوشند تا جامعه خود را اصلاح نمایند و کشورهای خود را به آزادی و استقلال برسانند.

صحیفه امام؛ ج ۱۴، ص ۳۱۷

* * *

ویژگی خاص نقش زنان در عالم

نقش زنان در عالم از ویژگیهای خاصی برخوردار است. صلاح و فساد یک جامعه از صلاح و فساد زنان در آن جامعه سرچشمه می گیرد. زن، یکتا موجودی است که می تواند از دامن خود افرادی به جامعه تحویل دهد که از برکاتشان یک جامعه، بلکه جامعه ها به استقامت و ارزشهای والای انسانی کشیده شوند و می تواند بعکس آن باشد.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۱۹۲

* * *

□ فعالیت های زنان در صحنه های سیاسی و اجتماعی

رای زنان به جمهوری اسلام

همه شما باید رأی بدهید؛ رأی «جمهوری اسلامی»، نه یک کلمه کم نه یک کلمه زیاد. شما هم باید رأی بدهید؛ شما هم فرقی با سایرین ندارید بلکه شما مقدمید

بر مردها.

صحیفه امام: ج ۶، ص ۳۵۸

* * *

شرکت در رفراندوم

آنچه لازم است تذکر دهم شرکت زنان مبارز و شجاع سراسر ایران در رفراندوم است. زنانی که در کنار مردان بلکه جلوتر از آنان در پیروزی انقلاب اسلامی نقش اساسی داشته‌اند، توجه داشته باشند که با شرکت فعالانه خود، پیروزی ملت ایران را هر چه بیشتر تضمین کنند. شرکت در این امر برای مرد و زن از وظایف ملی و اسلامی است.

صحیفه امام: ج ۶، ص ۴۰۸

* * *

حق رأی زنان

زنها حق رأی دارند. از غرب بالاتر است این مسائلی که برای زنها ماقائل هستیم. حق رأی دادن دارند، حق انتخاب دارند، حق انتخاب شدن دارند.

صحیفه امام: ج ۶، ص ۴۳۶

* * *

حق رأی در انتخابات مجلس

من از خدای بزرگ سلامت و سعادت شما را خواهانم و امیدوارم که دوشادوش مردان در قضیه مجلس مؤسسان و مجلس شورای ملی رأی بدهید تا اینکه جمهوری اسلامی و قانون جمهوری اسلامی و مجلس شورای جمهوری اسلامی

تأسیس و ما به آنچه که خواهان آن هستیم برسیم.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۵۲۱

* * *

شغل صحیح برای زن

البته شغل برای زن، شغل صحیح برای زن، هیچ مانعی ندارد؛ لکن نه آنطوری که آنها می‌خواستند. آنها نظرشان به این نبود که زن یک اشتغالی پیدا بکند. نظرشان به این بود که زن را مثل مردها هم، زنها را و مردها را، از آن مقامی که دارند منحنط کنند، نگذارند یک رشد طبیعی از برای قشر زن پیدا بشود؛ یا یک رشد طبیعی از برای قشر مرد.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۳۲

* * *

ورود بانوان به مسائل سیاسی

این از برکات نهضت است که شما بانوان ساحلی را و سایر بانوان محترم ایران را در مسائل روز، در مسائل سیاسی، وارد کرده است. دستهای جنایتکار، که مظهرش دست محمدرضا و پدر او بود، همه قشرهای ملت را از امور اجتماعی و سیاسی کنار گذاشته بود. مسائل سیاسی در پیش بانوان اصلاً مطرح نبود. و پیش برادرها هم مطرح نبود. یا اگر بعضی مطرح می‌کردند، روی همان جریان سیاست چپاولگری بود. اگر بعض قشرهای به اصطلاح «سیاسی» هم در آن وقت در مسائل سیاسی وارد می‌شده‌اند، آن سیاستهای دیکته کرده از غرب برای چپاول کردن شرق بود.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۸۳

* * *

دخالت در سرنوشت خود

امروز است که همه قشرها در مسائل خودشان، در مسائل کشورشان، در مسائل سیاسی دولت، دخالت می‌کنند. امروز است که تمام ملت، چه بانوان محترم و چه برادران، در سرنوشت خودشان دخالت می‌کنند.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۸۴

* * *

ارزش عمل بانوان

زنهای محترمه و خانمهای عزیز، که باید در جاهای چه باشند، همینها در این روستاها رفته‌اند و دارند درو می‌کنند؛ چه می‌کنند. البته دروگر نیستند به آن معنایی که رعیت دروگر [است]؛ اما یک عمل کوچک اینها همچو قدرت می‌دهد به این دروگرها که اگر یک جریب زمین را آن وقت درو می‌کردند، حالا دو جریب زمین درو می‌کنند. وقتی دروگر آمد دید که این خانمهایی که باید زیر سایه بنشینند آمدند توی آفتاب و گرفتند دارند جو را درو می‌کنند و جمع می‌کنند، و اینها قدرتی در نفس آنها پیدا می‌شود. یک ارزشی دارد عمل اینها که قدرت به آنها می‌دهد، و آنها کارشان چند برابر می‌شود.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۱۹۱

* * *

انجام وظیفه خانمها

ما همه رأی به جمهوری اسلامی دادیم شما هم دادید رأی؛ رأی تنها کافی نیست، رأی همین قدر است که رسماً الآن مملکت ایران رژیمش جمهوری اسلامی است. لکن وقتی به حسب واقع جمهوری اسلامی می‌شود که شما

۴۲ □ دیدگاه امام خمینی (س) درباره جایگاه زن با محوریت شخصیت حضرت زهرا (ع)

خانمها به وظیفه تان عمل کنید. و این آقایان هم به وظیفه شان و همه ما خودمان را وظیفه دار و مکلف بدانیم.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۴۹۹

* * *

ساختن مملکت

مهم این است که ما هر کدام وظیفه برای خودمان بدانیم، یعنی من که یک طلبه هستم اینجا برای خودم وظیفه بدانم که آنقدری که می توانم خدمت بکنم؛ شما خواهرها هم که در محال خودتان هستید وظیفه بدانید که یک مملکتی را که آشفته است و خراب کردند و از بین بردند؛ خودتان با همتتان این مملکت را بسازید و تربیت کنید.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۷۶

* * *

داخل شدن در مسائل روز

آنهایی که، خواهرهایی که تاکنون داخل در مسائل روز نبودند داخل بشوند

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۷۶

* * *

داشتن حق رأی در جمهوری اسلامی

زن باید در سرنوشت خودش دخالت داشته باشد. زنها در جمهوری اسلام رأی باید بدهند. همان طوری که مردان حق رأی دارند زنها حق رأی دارند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

تلاش در سازندگی کشور

امروز زنان در جمهوری اسلامی، همدوش مردان در تلاش سازندگی خود و کشور هستند.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۵

* * *

رعایت احکام اسلام

من باز برمی‌گردم سراغ شما خواهران و عزیزان، که توجه داشته باشید در این محیطی که هستید رعایت احکام اسلام را بکنید. مملکت اسلامی است. جمهوری اسلامی است. باید در همه شئونش تحول حاصل بشود.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۸۸-۲۹۹

* * *

لبیک برای خدا

این بانوان را کی بسیج کرده که در همه شئون کشور دخالت می‌کنند و دخالت بجایی هم می‌کنند؟ اینها را کسی [دعوت نکرده]، اینها را خدا دعوت کرده است. اینها لبیک برای خدا دارند می‌گویند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۲۷

* * *

عمل به وظایف دینی

امروز باید خانمها وظایف اجتماعی خودشان را و وظایف دینی خودشان را عمل بکنند و عفت عمومی را حفظ بکنند و روی آن عفت عمومی کارهای اجتماعی و

سیاسی را انجام بدهند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۱۹۲-۱۹۳

* * *

تعلیم و تعلم صحیح

امیدوارم که ان شاء الله این نهضت به پیروزی منتهی باشد و شما ان شاء الله همه تان موفق باشید و مؤید و مجالس خود را باز هر چه شکوهمندتر در همه جا توسعه بدهید که زنها بیدار بشوند و آن مسائل سابق [نباشد]، آن ملعبه‌هایی که بود و آن آرایشهایی که بود، آن مسائلی که شما می‌دانید چقدر به اقتصاد ما صدمه وارد می‌کرد و چقدر به عفت عمومی ضرر می‌رساند. زنها امروز باید همان طوری که مردها - یعنی مردهای درست، نه مردهایی که ... دیدند - در مسائل واردند، آنها در مسائل وارد باشند و تعلیم و تعلم صحیح داشته باشند و دخالت صحیح در امور بکنند و ان شاء الله موفق و مؤید باشند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۱۹۳

* * *

اظهار نظر در مسائل اجتماعی و سیاسی

باید همه زنها و همه مردها در مسائل اجتماعی، در مسائل سیاسی وارد باشند و ناظر باشند. هم به مجلس ناظر باشند، هم به کارهای دولت ناظر باشند، اظهار نظر بکنند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۱۹۳

* * *

ارشاد ملت

یک کار بسیار بزرگی که ارشاد یک ملت است، و بیشتر ارشاد نصف یک ملت است که بانوان باشند، این کار مشکلات زیاد دارد. تصمیم به این کار، خودش یک کار مهمی است شما تصمیم بعد گرفتید، بعد از تصمیم، هیچ به خودتان تزلزل و سستی راه ندهید.

صحیفه امام: ج ۱۴، ص ۶۰

* * *

انجام عمل اسلامی - انسانی

شما بانوان هم که مشغول یک عمل اسلامی - انسانی شدید، جازم باشید به اینکه چون برای خدا دارید این کار را ادامه می دهید موفق خواهید شد.

صحیفه امام: ج ۱۴، ص ۶۱

* * *

پیش بردن پیروزی با اسلحه ایمان و تعهد

امروز ما می بینیم که بانوان محترم ایران در سرتاسر کشور یک عضو مفید و یک جمعیت متعهد معتقد هستند که به کشور خودشان خدمت می کنند و پشتوانه هستند از برای این کشور و من امیدوارم که تمام جهات اسلامی را در نظر بگیرند و با اسلحه ایمان و تعهد به اسلام، این پیروزی را به پیش ببرند و پشتوانه این انقلاب باشند.

صحیفه امام: ج ۱۴، ص ۳۵۵-۳۵۶

* * *

حضور در پای صندوقهای رأی

به زن و مرد و آن کسی که به حد رأی دادن قانونی رسیده واجب است این مسئله که در پای صندوقهای تعیین رئیس جمهور حاضر بشوند و رأی بدهند. چنانچه سستی بکنید، کسانی که می خواهند این کشور را به باد فنا بدهند، ممکن است پیروز بشوند. باید همه شما، همه ما، زن و مرد، هر مکلف همان طور که باید نماز بخواند، همان طور باید سرنوشت خودش را تعیین کند.

صحیفه امام: ج ۱۵، ص ۲۸

* * *

شرکت در انتخابات

به زن و مرد سفارش می کنم که هر کس به حد قانونی رسیده است، در این مجلس، در این انتخاب شرکت کند و افرادی که پیشنهاد می شود و انتخاب شده است؛ یعنی، پیشنهاد شده است، هر یک را که خواستند، به او رأی بدهند، لکن شرکت کنند.

صحیفه امام: ج ۱۷، ص ۱۱۳

* * *

فعالیت اسلامی بانوان

در هر جای ایران که انسان نگاه می کند، بانوان آنجا مشغول فعالیت اسلامی، دینی و حتی فعالیت سیاسی هستند، با حفظ عفافشان، با حفظ شرفشان. آنها در طول این مدت که رها بودند در بین مردم، جز فساد ایجاد نکردند. و این بانوان در این مدت کم، آن قدر فعالیت کردند که شما نمونه اش را در قم ملاحظه می کنید، و از این نمونه در شهرهای دیگری هم هست.

صحیفه امام: ج ۱۷، ص ۳۶۰

خدمت شایسته

آنهایی که کارشکنی می‌کنند اگر مسلمان هستند، این خدمت بزرگی که این خانمها و این بانوان دارند می‌کنند و پیش خدا خدمت شایسته است، از معاصی کبیره است که کارشکنی در این موضوع بکنند. و اگر چنانچه آنها هستند که پایبند به اسلام نیستند و می‌خواهند هرزگی بکنند، فصل هرزگی گذشت. دیگر به شما اجازه نمی‌دهند بانوان ایران که کارهایی که سابق می‌کردید این کارها را اعاده بدهید. و من باید از همه شماها تشکر کنم. و البته شماها بحمدالله مشغول فعالیت دینی هستید و بینش سیاسی هم در بین شماها هست و در بین بانوان ایران، هم بینش دینی هست و هم بینش سیاسی، و از آن چیزی که شما را باز می‌داشت از اینکه فعالیت سیاسی و دینی بکنید آن موانع مرتفع شد. و امیدوارم بزودی شما به یک پایه‌ای برسید که هر کدامتان بتوانید عده‌ای را تربیت کنید.

صحیفه امام؛ ج ۱۷، ص ۳۶۱

* * *

نقش بسیار فعال خانمها در انتخابات

شما باید در همه صحنه‌ها و میدانها آن قدری که اسلام اجازه داده وارد باشید. مثل انتخابات که امروز عملی است که باید انجام بگیرد و صحبت روز است در ایران، خانمها همان طوری که مردها فعالیت می‌کنند برای انتخابات، خانمها هم باید فعالیت بکنند برای اینکه فرقی ما بین شما و دیگران در سرنوشتان نیست. سرنوشت ایران، سرنوشت همه است. یعنی آن قدری که اسلام خدمت به شما کرد، به مردها آن قدر خدمت نکرد. اسلام، شما را حفظ کرد و شما متقابلاً اسلام را حفظ بکنید. حفظ اسلام به این است که این انتخابات که می‌خواهد مجلس دوم را متحقق کند، بدانید که انتخابات از اموری است که در سرنوشت شما و در

سرنوشت ما نقش مهم دارد، و بالاترین نقش است، و این انتخابات است که همه امور کشور را چه در داخل و چه در خارج باید بگذرانند. و لهذا باید شما خانمها یک نقش بسیار فعال داشته باشید که خدای نخواستہ، مجلس یک مجلسی نشود که به واسطه ورود بعض عناصر غیر صالح بتدریج کشانده بشود به طرف شرق یا به غرب، و همان بشود که در زمان سابق بود و همان بگذرد بر ما و شما که در زمان سابق می گذشت.

صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۴۰۳

* * *

حضور در فعالیتهای اجتماعی

همان طوری که مردها باید در امور سیاسی دخالت کنند و جامعه خودشان را حفظ کنند، زن‌ها هم باید دخالت کنند و جامعه را حفظ کنند. زن‌ها هم باید در فعالیتهای اجتماعی و سیاسی همدوش مردها باشند، البته با حفظ آن چیزی که اسلام فرموده است، که بحمدالله امروز در ایران جاری است.

صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۴۰۳-۴۰۴

* * *

حضور در صحنه‌های فرهنگی و اقتصادی

ما مفتخریم که بانوان و زنان پیر و جوان و خرد و کلان در صحنه‌های فرهنگی و اقتصادی و نظامی حاضر، و همدوش مردان یا بهتر از آنان در راه تعالی اسلام و مقاصد قرآن کریم فعالیت دارند.

صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۳۹۷

* * *

نمونه بودن در علم و عمل

زن و مرد قم نمونه‌اند در علم و در عمل.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۳۴۲

* * *

تبلیغات صحیح

اگر شما در محلی هستید که در آنجا مثلاً باید تعلیم و تربیت خانم کوچولوها را بکنید، باید خوب تربیت کنید. اگر در جایی هستید که در آنجا تبلیغ باید بکنید، باید تبلیغاتتان، تبلیغات صحیح باشد و هر قشری در هر جا هست، باید همان پستی را که دارد خوب عمل بکند.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۵۰۰

* * *

وظیفه آموزشی

یکی از آثار بزرگ این نهضت این تحولی است که حاصل شده است برای همه‌تان، برای خانمها، برای برادرها، برای خواهرها، حاصل شده است. و آن احساس وظیفه است که ما همه وظیفه داریم، در مملکتمان وظیفه آموزش داریم؛ آموزش چیزهایی که به دردشان می‌خورد در دین و در دنیا.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۱۸

* * *

برپایی نهضت سوادآموزی

لازم است تمام بیسوادان برای یادگیری و تمام خواهران و برادران باسواد برای

یاد دادن بپاخیزند، و وزارت آموزش و پرورش با تمام امکانات بپاخیزد و از قرطاسبازی و تشریفات اداری بپرهیزد. برادران و خواهران ایمانی، برای رفع این نقیصه درد آور بسیج شوید و ریشه این نقص را از بُن برکنید. تعلیم و تعلم، عبادتی است که خداوند تبارک و تعالی ما را بر آن دعوت فرموده است. ائمه جماعات شهرستانها و روستاها مردم را دعوت نمایند و در مساجد و تکایا، باسوادان نوشتن و خواندن را به خواهران و برادران خود یاد بدهند و منتظر اقدامات دولت نباشند، و در منازل شخصی، اعضای بیسواد را تعلیم کنند و بیسوادان از این امر سرپیچی نکنند.

صحیفه امام؛ ج ۱۱، ص ۴۴۶-۴۴۷

* * *

تشکیل جمعیت‌های فرهنگی و علمی

زنان شیردل و متعهد، همدوش مردان عزیز به ساختن ایران عزیز پرداخته؛ چنانکه به ساختن خود در علم و فرهنگ پرداخته‌اند. و شما شهر و روستایی را نمی‌یابید جز آنکه در آنها جمعیت‌هایی فرهنگی و علمی از زنها متعهد و بانوان اسلامی ارجمند به وجود آمده است.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۵

* * *

دعوت به راه راست

من امیدوارم که معلمین در هر جا هستند، خواهران و برادران معلّم، خواهران و برادران دانشجو، خواهران و برادران عالم، خودشان را دانشجو بدانند و معلّم. معلّم آنها را به راه راست هدایت انبیا دعوت کند و آنها هم به راه راست هدایت

انبیا سفر کنند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۱۷۴

* * *

حق تحصیل

پیرمرد و پیرزن هم می توانند آموزش ببینند، می توانند تحصیل کنند، مأیوس از خودشان نباشند.

صحیفه امام؛ ج ۱۳، ص ۴۵۲

* * *

تهذیب اسلامی

من امیدوارم که خواهران و برادرانی که در مدرسه عالی شهید مطهری - رحمه الله هستند و مشغول تحصیل و تبلیغ هستند توجه داشته باشند که مدرسه به اسم شهیدی است که برای اسلام مفید بود و نوشته های او و گفتار او مربی جوانان ما هست، و باید باشد. شما خواهرها و برادرها که در این مدرسه هستید برنامه تان را آنطور تنظیم کنید که از بین شما مطهری ها، یا یک مطهری، پیدا بشود. عزم تان جزم این معنا باشد، و توجه تان به خدا و اعمال تان خالص برای خدای تبارک و تعالی. جدیت کنید که در آن مدرسه که هستید تحصیل کنید. و بالاتر از تحصیل، تهذیب اخلاق [است]. اسلامی باشید و علوم اسلامی را با نفوس اسلامی تکمیل کنید. در کنار تحصیل جدی در احکام اسلام و معارف اسلامی، تهذیب اسلامی داشته باشید.

صحیفه امام؛ ج ۱۴، ص ۱۶۸

* * *

آموزش فرهنگ غنی قرآن

درود بی پایان بر زنان متعهدی که اکنون در سراسر کشور، به تربیت نوباوگان و تعلیم بیسوادان و تدریس علوم انسانی و آموزش فرهنگ غنی قرآنی اشتغال دارند.

صحیفه امام: ج ۱۴، ص ۳۱۷

* * *

حضور در عرصه های جامعه

زنها که بکلی خارج بودند از همه چیز جامعه، هرگز حتی نمی توانستند راه پیدا کنند، بحمدالله در این سالهای اخیر، آنها هم وارد شدند و به طور شایسته با حفظ موازین شرعی وارد شدند و خودشان کلاسهایی دارند و - عرض کنم - تبلیغات دارند.

صحیفه امام: ج ۱۵، ص ۴۸۳

* * *

فعالیت در عرصه تعلیم و تربیت

بحمدالله امروز آن بندهایی که به عقاید ما بسته شده بود رها شد. امروز تمام قشرهای ملت مشغول تربیت و تعلیم هستند. بانوان مشغول هستند. الآن بانوان جزو طلاب علوم دینیه در قم و در جای دیگر هستند، و خودشان در هر جا هستند مشغول تربیت و تعلیم هستند، و این یک امری است که در این انقلاب تحقق پیدا کرد. آن وقت همچو محصور کرده بودند که برای بانوان هیچ حق قائل نبودند که حتی در یک مجمع ده نفری وارد بشوند و مسئله علمی بگویند یا مسئله عقیدتی بگویند. امروز اینها می توانند با همه حفظ جهات اسلام در همه

جای کشور تبلیغات بکنند، بلکه در خارج از کشور هم. ما بسیار عقب افتاده بودیم در این امور، و امروز باید تلافی کنیم، باید نقیصه‌ها را رفع بکنیم.

صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۱۰۴

* * *

آرزوی موفقیت

من از خدای تبارک و تعالی، توفیق شما بانوان و خواهران را می‌خواهم که هم در علم کوشا باشید، و هم در عمل و هم در تهذیب اخلاق. همان طوری که علم تنها فایده ندارد، و تهذیب تنها کورکورانه فایده ندارد. علم و تهذیب نفس است که انسان را به مقام انسانیت می‌رساند. و من از خدای تبارک و تعالی خواستارم که شما بانوان را موفق کند و سایر خواهران که در سطح ایران هستند، و همین طور برادران را موفق کند، که این دو جناح را که جناح علم و عمل باشد، توأم با اخلاق اسلامی به پیش ببرد و اسلام در ایران پیاده بشود به آن طوری که خدای تبارک و تعالی می‌خواهد.

صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۴۰۵

* * *

فعالیت در حوزه‌ها

حالا طوری شده است که خانمها همدوش با سایر برادران در تحصیل علم و عرفان و فلسفه و تمام شعب علم و ان‌شاءالله صنعت، فعالیت می‌کنند. آن وقت می‌گفتند که نیمی از جمعیت ایران که در پرده هستند دیگر کاری ازشان نمی‌آید. نه اینکه می‌خواستند کاری ازشان بیاید، برای اینکه مردها را هم آنها محروم کردند از کارهای فعال، بلکه می‌خواستند که اینها را وارد کنند در جامعه

به آن ترتیبی که خود آنها و رفقا و همراهان آنها بودند و به فساد بکشند جامعه را. و خداوند خواست که موفق نشدند. و شما بانوان امروز موجب افتخار هستید که همان طوری که برادران شما در حوزه ها مشغول تحصیل و تدریس و سایر کارهای اسلامی هستند، شماها هم با آنها هستید و امیدوارم فعالتر باشید. و البته باید شما توجه بکنید و عکس عمل آن چیزی که در رژیم سابق گذشت، شما عمل کنید. آنها اخلاق اسلامی را میخواستند ببرند و به جای او اخلاق اروپایی بنشانند. شما عکس عمل او را کنید که بعضی از این گولخوردههایی که باز در ایران ممکن است پیدا بشوند، تحت تأثیر شما واقع بشوند و آنها هم به طریقه شما عمل بکنند.

صحیفه امام: ج ۱۸، ص ۴۰۲

* * *

پیشتازی در تربیت و تعلیم جامعه

از آنجا که علوم مطلقاً، خصوصاً علوم اسلامی، اختصاص به قشری دون قشری ندارد، و بانوان محترم ایران در طول انقلاب ثابت نمودند که همدوش مردان می‌توانند حتی در فعالیتهای اجتماعی و سیاسی خدمتهای ارزشمندی به اسلام و مسلمانان نمایند و در تربیت و تعلیم جامعه بزرگوار بانوان پیشتاز باشند، و اکنون بحمدالله تعالی مؤسسه‌ای^۸ در شهر مقدس قم، شهر علم و جهاد، برای تعلیم و تربیت بانوان محترم در دست ساختمان است، و امید است با کوشش علمای اعلام و مدرسین حوزه علمیة قم - دامت برکاتهم - این مقصد اسلامی جامعه عمل پوشد و در رشد فکری و شکوفاشدن دانش اسلامی بانوان قدم مؤثری باشد، لهذا حضرات حجج اسلام، آقایان: حاج شیخ علی مشکینی و موسوی اردبیلی و حاج شیخ احمد جنتی و حاج شیخ محمد فاضل و حاج شیخ محمد

علی شرعی و شیخ محمدرضا توسلی و حاج شیخ حسن صانعی - دامت افاضاتهم - را به عنوان هیأت مؤسس این مکتب خواهران تعیین نمودم، تا برای تعیین هیأت مدیره و تنظیم اساسنامه و تعیین نام مکتب و سایر امور مؤسسه اقدامات مقتضی را بنمایند. امید است با تأیید خداوند متعال و دعای حضرت بقیه‌الله - ارواحنا لمقدمه الفداء - این مؤسسه بتواند خدمت ارزنده‌ای به جامعه بانوان مسلمان و انقلابی ایران بنماید.

صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص ۱۷

* * *

رنج و زحمت بانوان

و شما بحمدالله زحمت کشیدید، رنج بردید و در همه مراحل پایداری کردید، و بانوان ایران در همه جا فعالیت کردند، چه فعالیتهای فرهنگی و چه فعالیتهای اقتصادی، که قشر کثیری از آنها در کشاورزی دخالت دارند، و قشر کثیری از آنها در صنعت دخالت دارند و قشر کثیری در فرهنگ و ادب و علم و هنر. و همه اینها پیش خدای تبارک و تعالی مشکور است، و شماها مورد عنایت حق تعالی ان‌شاءالله هستید، و مادامی که به این تعهد باقی باشید، خدای تبارک و تعالی شما را نصرت می‌کند.

صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص ۱۸۴

* * *

کوشش در جهت جبران ظلمهای گذشته

در علم و تقوا کوشش کنید که علم به هیچ کس انحصار ندارد، علم مال همه است، تقوا مال همه است. و کوشش برای رسیدن به علم و تقوا وظیفه همه ماست و همه شمامست.

و من امیدوارم که دستگاہها با شما کمک کنند و آن چیزی که احتیاج به آن دارید در هر امری از امور و در فرهنگتان و در تعلیم و تعلمتان وسیله را برای شما به طور شایسته فراهم کنند. و امیدواریم که شما در همه چیز موفق و مؤید باشید، و همان طوری که بانوان ایران جانیشان را، جوانانشان را، وقتشان را وقف اسلام کردند و اسلام را به اینجا رساندند. و امیدواریم که از این به بعد هم از این بالاتر بشود، و مطمئن باشید که تا شماها در صحنه هستید و شماها متعهد به اسلام هستید و جوان می دهید و جوان تربیت می کنید، این اسلام به پیش برود، و ان شاء الله با خوبی و خوشی و قطع دست اعدای دین از این کشور و همه کشورهای اسلامی. و من امیدوارم که خانمهای مسلمین در هر جا هستند اقتدا کنند به شما عزیزان که کوشش دارید برای اینکه ارزش زن را هر چه بیشتر بالا ببرید، و آن ظلمی که به شما در آن زمان شد، با کوشش خودتان از او جبران کنید.

صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص ۱۸۴-۱۸۵

* * *

□ آزادی زنان در نظام اسلامی

زن مساوی مرد است

سؤال: [شاه شما را مخالف با تمدن قلمداد می کند؛ شما نیز همین اتهام را به شاه برمی گردانید و این مطلب لزوماً قانع کننده نیست. لطفاً ممکن است موضع و موقع خود را راجع به سه موضوع اصلی ایران بیان بفرمایید: اصلاحات ارضی، صنعتی کردن مملکت، و زنان]

جواب: ... در خصوص زنان، اسلام هیچگاه مخالف آزادی آنان نبوده است، برعکس اسلام با مفهوم زن به عنوان شیء مخالفت کرده است و شرافت و حیثیت او را به وی باز داده است. زن مساوی مرد است. زن مانند مرد آزاد است

که سرنوشت و فعالیتهای خود را انتخاب کند؛ اما رژیم شاه است که با غرق کردن آنها در امور خلاف اخلاق، می‌کوشد تا مانع آن شود که زنان آزاد باشند. اسلام شدیداً معترض به این امر است. رژیم آزادی زن را البته نظیر آزادی مرد از میان برده و پامال ساخته است. زنان مانند مردان زندانهای ایران را پر کرده‌اند. در اینجاست که آزادی آنها در معرض تهدید و در خطر قرار گرفته است. ما می‌خواهیم که زنان را از فساد، که آنان را تهدید می‌کند، آزاد سازیم.

صحیفه امام؛ ج ۳، ص ۳۶۹-۳۷۰

* * *

آزادی زنان در جامعه اسلامی

سؤال: [در مورد مسائل اجتماعی، حضرت آیت‌الله حضور زنان را در دانشگاه و یا کار کردن آنان در جامعه چگونه می‌بینید؟ آیا برای آنها شما محدودیتهایی قائل می‌شوید که الآن در جامعه کنونی وجود ندارد. و نظر حضرت تعالی در مورد کنترل موالید و تحصیل زنان و مردان در دانشگاه به صورت مخلوط چیست؟] جواب: زنان در جامعه اسلامی آزادند و از رفتن آنان به دانشگاه و ادارات و مجلسین به هیچ وجه جلوگیری نمی‌شود. از چیزی که جلوگیری می‌شود فساد اخلاقی است که زن و مرد نسبت به آن مساوی هستند و برای هر دو حرام است. راجع به موالید، تابع آن است که حکومت چه تصمیمی بگیرد.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۱۸۳

* * *

آزادی فعالیت زن

زن و مرد همه آزادند در اینکه دانشگاه بروند؛ آزادند در اینکه - عرض می‌کنم -

رأی بدهند، رأی بگیرند. آنی که مخالفند، این است که اینطوری که اینها^۹ زن را می‌خواهند بار بیاورند که یک ملعبه‌ای در دست مردها باشد، به قول شاه: «زن خوب است فریبا باشد!» ما می‌خواهیم این کلمه را بگیریم، این غلط را بگیریم. ما می‌خواهیم زن آدم باشد مثل سایر آدمها، انسان باشد مثل سایر انسانها، آزاد باشد مثل سایر آزاده‌ها.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۱۷

* * *

آزادی زن، طبق قانون اسلام

سؤال: [در صورت پیروزی جنبشستان و تأسیس دولت اسلامی، توسعه و پیشرفت اجتماعی مخصوصاً پیشرفت زنان را چگونه می‌بینید؟ و آیا تعدد زوجات را مجاز خواهید دانست و اجازه خواهید داد یا نه؟]

جواب: زنها آزادند، همان طوری که مردها آزادند. ما طبق قانون اسلام عمل می‌کنیم.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۲۴

* * *

گمراه کردن زنان به نام آزادی

این افرادی را که شما به عنوان حقوقدان می‌دانید همیشه زنان ما را گمراه کرده‌اند. امروز زنان آزاده ما زندانها را پر کرده‌اند و این حقوقدانان همیشه پای جنایتهای شاه را امضا کرده‌اند. کدام یک از این دو آزادند و آزاده؟

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۹۳

* * *

حفظ شخصیت زن در اسلام

سؤال: [در جامعه ایران چه تغییراتی را شما در موقعیت زن، مورد نیاز حس می‌کنید؟ و به نظر شما دولت اسلامی چگونه شرایط زنان را تغییر خواهد داد؟ مثل اشتغال به کارهای دولتی و کار کردن در حرفه‌های مختلف مانند پزشکی، مهندسی و غیره و نیز شرایطی چون طلاق، سقط جنین، حق مسافرت و پوشیدن اجباری چادر.]

جواب: تبلیغات سوء شاه و کسانی که با پول شاه خریده شده‌اند، چنان موضوع آزادی زن را برای مردم مشتبه کرده‌اند که خیال می‌کنند فقط اسلام آمده است که زن را خانه‌نشین کند. چرا با درس خواندن زن مخالف باشیم؟ چرا با کار کردن زن مخالف باشیم؟ چرا زن نتواند کارهای دولتی انجام دهد؟ چرا با مسافرت کردن زن مخالفت کنیم؟ زن، چون مرد در تمام اینها آزاد است. زن هرگز با مرد فرقی ندارد. آری در اسلام زن باید حجاب داشته باشد، ولی لازم نیست که چادر باشد. بلکه زن می‌تواند هر لباسی را که حجابش را به وجود آورد اختیار کند. ما نمی‌توانیم و اسلام نمی‌خواهد که زن به عنوان یک شیء و یک عروسک در دست ما باشد. اسلام می‌خواهد شخصیت زن را حفظ کند و از او انسانی جدی و کارآمد بسازد. ما هرگز اجازه نمی‌دهیم تا زنان فقط شیئی برای مردان و آلت هوسرانی باشند. اسلام سقط جنین را حرام می‌داند و زن در ضمن عقد ازدواج می‌تواند حق طلاق را برای خودش به وجود آورد. احترام و آزادی‌ای که اسلام به زن داده است، هیچ قانونی و مکتبی نداده است.

سلب آزادی زن توسط شاه

سؤال: [بسیاری از زنانی که در ایران به سطحی از آزادی و تحصیل رسیده‌اند، ترس این را دارند که به یک رژیم مذهبی مرتجع بازگشت داده شوند. شما برای اطمینان خاطر آنان چه می‌گویید؟]

جواب: اسلام به زنان آزادی داده است و این دولت و شاه است که آزادی را از آنان سلب کرده است و آنان را از هر جهت به بند کشیده است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۳۴۸

* * *

موافقت اسلام با آزادی زن

سؤال: [آیا حکومت اسلامی حکومتی قهقراگرا نیست؟ شاه می‌خواهد یک کشور مدرن برقرار کند؛ کشورهای عربی نیز به دنبال پیشرفت هستند؛ ولی اسلام با فرم و تغییرات اجتماعی مثل آزادی زنان مخالف است. نظر شما در این باره چیست؟]

جواب: دولت شاه با رشد اجتماعی ما مخالف بود و تمام آزادی و استقلال کشور ما را از دست داده بود. دولت اسلامی قهقراگرا نیست و با همه مظاهر تمدن موافق است مگر آنچه که به آسایش ملت لطمه وارد آورد و با عفت عمومی ملت منافات داشته باشد. اسلام با آزادی زن نه تنها موافق است بلکه خود پایه‌گذار آزادی زن در تمام ابعاد وجودی زن است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۴۱۷

* * *

اعطای آزادی به همه

سؤال: [سیاست دولت جمهوری اسلامی در مورد آزادی زنان، پیکار با بیسوادی و سینماها چه خواهد بود؟]

جواب: شاه کار مثبتی در ایران انجام نداده است. جبران خرابیهای او تا مدتها طول خواهد کشید. شاه نه آزادی به زنان داده است و نه به مردان. ما به همه آزادی خواهیم داد. سینماها در رژیم شاه در خدمت فساد بودند در حالی که در جمهوری آینده در خدمت صلاح ملت خواهند بود. ما مبارزه با بیسوادی را به نحو احسن اجرا خواهیم کرد.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۴۲۳-۴۲۴

* * *

آزادی واقعی

سؤال: [نقش زن در حکومت اسلامی آینده چیست؟]

جواب: زنان آزاد هستند در بسیاری از امور شرکت کنند؛ آزادی به معنای واقعی نه آنطور که شاه می خواست. زنان ماعده‌ای زندانند و آنهایی که در بیرون زندانند باز عده کثیر قریب به اتفاق در تظاهرات و مبارزات شرکت دارند. ولی دستهای ناچیز آزادند - البته نه آنطور که شاه می خواهد، که ما حتماً با آن آزادی مخالف هستیم.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۴۷۰

* * *

جلوگیری از آزادی مخالف عفت و مصحلت

سؤال: [موقعیت و نقش زنان در دولت آینده شما چگونه خواهد بود؟]

جواب: موقعیت یک انسان صحیح و یک شخصیت آزاد؛ برخلاف این زمانها که بر ما گذشت که نه زنهایمان آزاد بودند و نه مردانمان. ملتی که زن و مردش آزاد نبود و در خفقان بود از زیر این بار بیرون آمدند و از این به بعد زنها و مردها آزادند. ولی اگر چنانچه بخواهند کارهای خلاف عفت بکنند و یا خلاف مصلحت مملکت بکنند، البته از آنها جلوگیری خواهد شد.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۴۸۵

* * *

اعطای همه گونه آزادی به زن

سؤال: [نقش زنان در حکومت اسلامی چگونه خواهد بود؟ آیا مثلاً در امور کشور هم شرکت خواهند داشت؟ برای مثال وکیل و وزیر خواهند شد. البته اگر استعداد و لیاقتی نشان دهند؟]

جواب: در مورد اینگونه مسائل، حکومت اسلامی تکالیف رامعین می‌کند. و الآن وقت اظهار نظر در این زمینه‌ها نیست. زنان همچون مردان در ساختن جامعه اسلامی فردا شرکت دارند. آنان از حق رأی دادن و رأی گرفتن برخوردارند. در مبارزات اخیر ایران، زنان ایران نیز سهمی چون مردان دارند. ما همه گونه آزادی را به زن خواهیم داد. البته جلوی فساد رامی‌گیریم و در این مورد دیگر بین زن و مرد فرقی نیست.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۵۲۰

* * *

آزادی در کارهای صحیح

سؤال: [یکی از خبرنگاران زن: چون مرا به عنوان یک زن پذیرفته‌اید، این

نشان دهنده این است که نهضت ما یک نهضت مترقی است؛ اگر چه دیگران سعی کردند نشان دهند که عقب مانده است. فکر می‌کنید به نظر شما آیا زنان ما باید حتماً حجاب داشته باشند؟ مثلاً چیزی روی سر داشته باشند یا نه؟ [جواب: اینکه من شما را پذیرفته‌ام، من شما را نپذیرفته‌ام! شما آمده‌اید اینجا و من نمی‌دانستم که شما می‌خواهید بیایید اینجا! و این هم دلیل بر این نیست که اسلام مترقی است که به مجرد اینکه شما آمدید اینجا، اسلام مترقی است. مترقی هم به این معنی نیست که بعضی زنها یا مردهای ما خیال کرده‌اند. ترقی به کمالات انسانی و نفسانی است، و با اثر بودن افراد در ملت و مملکت است نه اینکه سینما بروند و دانش بروند. و اینها ترقیاتی است که برای شما درست کرده‌اند و شما را به عقب رانده‌اند؛ و باید بعداً جبران کنیم. شما آزادید در کارهای صحیح. در دانشگاه بروید و هر کاری را که صحیح است بکنید؛ و همه ملت در این زمینه‌ها آزادند. اما اگر بخواهند کاری خلاف عفت بکنند و یا مضر به حال ملت - خلاف ملیت - بکنند، جلوگیری می‌شود؛ و این، دلیل بر مترقی بودن است.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۵۲۰-۵۲۱

* * *

آزادی برای همه طبقات

اختناق در اسلام نیست؛ آزادی است در اسلام برای همه طبقات: برای زن، برای مرد، برای سفید، برای سیاه، برای همه. مردم از این به بعد باید از خودشان بترسند نه از حکومت؛ از خودشان بترسند که نبادا خلاف بکنند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۴۶۳

* * *

رأی آزادانه

اسلام شما را آزاد کرده است؛ اسلام مرد و زن را آزاد فرموده است و همه آزادانه باید رأی بدهید.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۵۰۱

* * *

دخالت در سرنوشت خود

شما امروز آزاد هستید. همه برادران و خواهران ما امروز آزادند. و آزادانه انتقاد می‌کنند از دولت. انتقاد می‌کنند از هر چیزی که بر خلاف مسیرشان باشد. و تقاضا می‌کنند مسائل اساسی را از دولت. این نهضت شما را آزاد کرد، و از آن بندهایی که بر ملت بود، و از آن قید و بندها شما را آزاد کرد. الآن آزادانه در اینجا مجتمع هستید، و آزادانه مسائل سیاسی و اجتماعی محل احتیاج ملت را طرح می‌کنید. شما بانوان، بانوان چند سال پیش از این نیستید. برادران برادران چند سال پیش از این نیستند. شما امروز خودتان در سرنوشت خودتان دخالت می‌کنید، خودتان مسائل سیاسی را طرح می‌کنید، و از دولت می‌خواهید. این معنای آزادی است.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۸۴

* * *

آزادی در جهت کمک به رشد انسان

این آزادی که الآن برای ملت ما هست، برای زن، برای مرد، برای نویسنده‌ها، این آزادی آزادی است در کلیه اموری که این امور به نفع خود شما هست. شما آزادید بیایید بیرون مطالبتان را بگویید؛ انتقاد از دولت بکنید؛ انتقاد از هر کس که

پایش را کج گذاشت بکنید. هیچ کس نیست که به شما بگوید چرا. بروید در جهاد سازندگی؛ با ملت خودتان بروید و همراهی کنید آزادید، می روید می کنید. تمام چیزهایی که در رشد انسان، در رشد خواهرها و برادرها، و این کودکان عزیز، دخالت دارد، اینها همه آزاد هستند.

آنی که اسلام جلوییش را گرفته و آزاد نیست؛ قماربازی است که تباه می کند ملت را؛ شرابخواری است که تباه می کند ملت را؛ انواع فحشایی که در زمان این مرد جنایتکار بود و فراهم کرده بودند اسبابش را. اینهاست که در اسلام ممنوع است.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۱۸۸

* * *

آزادی در تحصیل

سؤال: [در حکومت آینده، آزادی زنان چگونه خواهد بود؟ آیا اینها باید مدارس راه کرده و به منازل بروند، یا اینکه برایشان امکان خواهد داشت به تحصیلات خود ادامه دهند؟]

جواب: این حرفهایی که راجع به زنان و یا مسائل دیگر شنیده اید، اینها هم تبلیغات شاه و اشخاص مغرض است. زنها آزاد هستند و در تحصیل هم آزاد هستند، در کارهای دیگر هم آزادند، همان طور که مردها آزادند. حالا است که نه زن آزاد است و نه مرد.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۸۰

* * *

احترام ویژه برای زن در اسلام

سؤال: [حضرت آیت‌الله، در ازای آزادی اسرای زن و سیاهانی که دستور فرمودید، شما چه انتظاری از دولت امریکا دارید؟]

جواب: ما آزادی زنها را و آزادی سیاهها را برای این قائل شدیم که زنها در اسلام یک احترام ویژه دارند و سیاهپوستان هم تحت فشار امریکا بودند و ظلم بر آنها شده است. و آنها را ما آن طور مقصر نمی‌دانیم. بلکه آنها شاید تحت فشار بودند که اینجا آمدند. و لهذا ما برای امتثال امر اسلام و خدا این عمل را کردیم. و انتظاری از آقای کارتر نداریم و پاداشی نمی‌خواهیم.

تمام مطلب ما این است که کارتر، این خیانتکار را به ما پس بدهد. و شخص مجرمی که بر یک مملکتی به یک ملتی جرم کرده است، در تمام قوانین دنیا این است که باید پس داده بشود به خود آن مملکت. و ایشان برخلاف تمام موازین عقلی و عقلایی عمل می‌کند.

صحیفه امام: ج ۱۱، ص ۷۹-۸۰

* * *

آزادی آری، توطئه نه

سؤال: [حضرت امام، در نوفل لوشاتو شما وعده کردید که نه تنها آزادیها حفظ می‌شوند، بلکه تعمیم نیز می‌یابند. در صورتی که بعد از پیروزی انقلاب دیدیم که تظاهراتی بر ضد زنان شد و اقلیتهای قومی مثل کردها تحت فشار قرار گرفتند و روزنامه‌ها و احزاب سیاسی ممنوع شد. آیا ممکن است این تناقضهای ظاهری را برای ما روشن بفرمایید؟]

جواب: این هم از همان ریشه همان اموری است که امثال کارتر پیش آوردند. باید دید که این تشنجاتی که در ایران واقع می‌شود، این را چه کسی دارد ایجاد

می‌کند. قضیهٔ کردستان را چه کسی دارد ایجاد می‌کند و ایجاد کرده است؟ و چه کسی کوشش می‌کند که قضیهٔ کردستان را خاتمه بدهد. و برادران کرد را از آن ظلم‌هایی که برایشان شده نجات بدهد؟ ما کوشش داریم که تمام قشرهای ملتمان در رفاه باشند. و همانطوری که اسلام طرح کرده است هیچ یک از افراد ملتمان مظلوم واقع نشوند. و هیچ یک از افرادمان ظلم نکنند. این یک مطلبی است اسلامی. و ما در صدد همین معنا هستیم. و ما از اول که انقلابمان واقع شد تمام آزادی‌ها در ایران بود. و مجال به تمام دستجات ما دادیم و هیچ ابدأ جلوگیری از هیچ چیز نشد. لکن توطئه‌ها شروع شد. وقتی که دیدند آزادند توطئه‌ها شروع شد. توطئهٔ قلمی که می‌خواستند مسیر ملت ما را منحرف کنند. و اینها همان اشخاصی بودند که جیره‌خوار شاه سابق یا جیره‌خوار امریکا و امثال امریکا بودند و می‌خواستند که نهضت ما را به تباهی بکشند. و ما بعد از پنج ماه که به همه فرصت دادیم، توطئه‌گرها را پیدا کردیم، قلم‌هایی که توطئه‌گر بودند و می‌خواستند باز سلطه اجانب را بر مملکت ما مسلط کنند، آنها را گفتیم که نباید این کار را بکنند و باید محکمه ببیند که اینها چکاره هستند. و دیدیم که بعد از اینکه بررسی شد، اینها از اسرائیل خیلیشان ارتزاق می‌کردند. و بلندگوی اسرائیل بودند. بلندگوی امریکا بودند. منتها با صورت‌های دیگر. و یک ملتی حق دارد که کسی که بخواهد ملتش را به تباهی بکشد و توطئه کند و باز همان مسائل سابق را برای او پیش بیاورد، از آن جلوگیری بکند. و الا ملت ما طرفدار آزادی است. طرفدار همه‌جور آزادی است. و لکن طرفدار توطئه نیست. طرفدار تباهی نیست. زنهایی که تظاهر کرده‌اند همان زنهایی بودند که از تنمۀ آن مسائل بودند. آنهایی بودند که شاه آنها را به عنوان «آزاد زنان» به میدان آورده بود و آنها را به تباهی کشیده بود. آنها هم چون از این وضعی که آن تباهیها آن آزادی‌هایی که آنها می‌خواستند، می‌خواستند که با جوانها آزاد باشند که هر کاری می‌خواهند بکنند

و می‌خواستند با تباهیها هماغوش باشند. می‌خواستند کارهای برخلاف عفت بکنند. و می‌دیدند که اسلام با کارهای خلاف عفت، با کارهایی که مملکت را به تباهی می‌کشد و ملت را به عقب می‌راند موافق نیست. آنها بودند که آمدند در خیابانها و با آن صورتهایی که مردم دیدند تظاهر کردند. و آلا جلوی آزادی هرگز گرفته نشده است و نمی‌شود و مردم آزادند. آلا آنجایی که بخواهند تباهی بکنند و بخواهند ملت را به عقب برانند.

صحیفه امام؛ ج ۱۱، ص ۱۳۰-۱۳۱

* * *

زنان همدوش با مردان در تلاش سازندگی

امروز زنان در جمهوری اسلامی، همدوش مردان در تلاش سازندگی خود و کشور هستند و این است معنای آزاد زنان و آزاد مردان. نه آنچه در زمان شاه مخلوع گفته می‌شد، که آزادی آنان در حبس و اختناق و آزار و شکنجه بود.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۲۷۵

* * *

حفظ آزادی و استقلال و ارزشهای انسانی

از جوانان، دختران و پسران، می‌خواهم که استقلال و آزادی و ارزشهای انسانی را، ولو با تحمل زحمت و رنج، فدای تجملات و عشرتها و بی بند و باریها و حضور در مراکز فحشا که از طرف غرب و عمال بی‌وطن به شما عرضه می‌شود نکنند.

صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۴۱۷

* * *

آزادی در پوشش با رعایت موازین

سؤال: [حضرت آیت‌الله به مدت طولانی از سیاستهای شاه انتقاد کرده‌اند، در چه حدودی سیاستهای خود ایشان نسبت به موارد زیر، با سیاستهای شاه فرق خواهد کرد؟

الف) اجتماعی: آیا قوانین اسلامی به مورد اجرا گذارده می‌شود؟ و چه فرقی در زندگی روزمره نسبت به قوانین حاضر پیش خواهد آمد؟ در تحت لوای حکومت اسلامی، آیا حضرت آیت‌الله می‌توانند به طور دقیقتر این مفهوم را شرح دهند که آیا زنها قادر خواهند بود به طور آزادانه بین حجاب و لباس غربی حق انتخاب داشته باشند؟ آیا سینماها می‌توانند به وجود خود ادامه دهند؟ اگر آری، چگونه فیلمها انتخاب خواهند شد؟ آیا مشروبات الکلی ممنوع خواهد شد؟ در آخر آیا ایران، یک عربستان سعودی یا لیبی دیگر خواهد شد؟

ب) دفاع و خارجه و نفت: حضرت آیت‌الله به طور دائم، نقش خارجیه را مورد انتقاد قرار داده‌اند، به طور اخص امریکا را. در ایران به طور دقیق چگونه تغییراتی شما مایلید در رابطه با نفوذ خارجی در صادرات نفت و واردات و خرید اسلحه ببینید؟

ج) امنیت داخلی: ساواک در اصل برای تضمین امنیت داخلی علیه تحریکات داخلی به وجود آمد. آیا آیت‌الله ساواک را منحل خواهند کرد؟ و اگر چنین است، چه نیروهایی را در نظر دارید که جانشین نیروهای امنیتی بنمایند؟ [

جواب: الف) اجرای حدود در اسلام، موکول به تحقق شرایط و مقدمات بسیار است و باید جهات بسیاری را از روی کمال عدالت و توجه به اینکه اسلام در کلیت خود اجرا گردد، در نظر گرفت. اگر این امور در نظر گرفته شوند، ملاحظه خواهد شد که مقررات اسلامی کمتر از هر مقررات دیگری خشونت‌آمیز است. زنان در انتخاب فعالیت و سرنوشت و همچنین پوشش خود با رعایت موازین آزادند. و

تجربه کنونی فعالیت‌های ضد رژیم شاه نشان داده است که زنان بیش از پیش آزادی خود را در پوششی که اسلام می‌گوید یافته‌اند. ما با سینماهایی که برنامه‌های آنها فاسد کننده اخلاق جوانان و مخرب فرهنگ اسلامی باشد مخالفیم. اما با برنامه‌هایی که تربیت کننده و به نفع رشد سالم اخلاقی و علمی جامعه باشد موافق هستیم. مشروبات الکلی و الکلیسم و سایر مخدرات که مضر به حال جامعه می‌باشند، جلوگیری خواهد شد. حکومت جمهوری اسلامی مورد نظر ما، با هیچ‌یک از رژیم‌های مزبور (عربستان سعودی و لیبی) منطبق نخواهد بود.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۲۴۶-۲۴۷

* * *

مخالفت اسلام با خلاف عفت

سؤال: [برخی از رسوم اسلامی مانند حجاب اجباری رها شده است. آیا در جمهوری اسلامی از نو اجباری خواهد شد؟]

جواب: حجاب به معنای متداول میان ما، که اسمش حجاب اسلامی است، با آزادی مخالفتی ندارد؛ اسلام با آنچه خلاف عفت است مخالفت دارد. و ما آنان را دعوت می‌کنیم که به حجاب اسلامی رو آورند. و زنان شجاع ما دیگر از بلاهایی که غرب به عنوان تمدن به سرشان آورده است به ستوه آمده‌اند و به اسلام پناهنده شده‌اند.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۵۴۱

* * *

آزادی در انتخاب پوشش حجاب

در اسلام زن باید حجاب داشته باشد، ولی لازم نیست که چادر باشد. بلکه زن می‌تواند هر لباسی را که حجابش را به وجود آورد اختیار کند.

صحیفه امام؛ ج ۵، ص ۲۹۴

* * *

رعایت حجاب شرعی در وزارتخانه‌ها

در وزارتخانه‌های اسلامی نباید زنهای لخت بیایند؛ زن‌ها بروند اما با حجاب باشند. مانعی ندارد بروند؛ اما کار نکنند، لکن با حجاب شرعی باشند، با حفظ جهات شرعی باشند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۲۹

* * *

انتخاب حجاب از روی اختیار

سؤال: [این چادر، آیا صحیح است که این زن‌ها خود را در زیر چادر مخفی کنند؟ این زن‌ها در انقلاب شرکت کردند. کشته دادند. زندان رفتند. مبارزه کردند، این چادر هم یک رسم از قدیم مانده‌ای است. حالا دیگر دنیا هم عوض شده. حالا این صحیح است که مثلاً اینها خودشان را مخفی کنند؟]

جواب: اولاً اینکه این یک اختیاری است برای آنها، خودشان اختیار کردند. شما چه حقی دارید که اختیار را از دستشان بگیرید؟ ما اعلام می‌کنیم به زن‌ها که هر کس چادر می‌خواهد یا هر کس پوشش اسلامی، بیاید بیرون. از ۳۵ میلیون جمعیت ما ۳۳ میلیون بیرون می‌آید. شما چه حقی دارید که جلو اینها را بگیرید؟ این چه دیکتاتوری است که شما نسبت به زن‌ها دارید؟ و ثانیاً اینکه ما

یک پوشش خاصی را نمی‌گوییم. برای حدود زنهایی که به سن و سال شما رسیده‌اند هیچ چیزی نیست. ما زنهای جوانی که وقتی ایشان آرایش می‌کنند و می‌آیند، یک فوج را دنبال خودشان می‌کشند، اینها را داریم جلوشان را می‌گیریم. شما هم دلتان نسوزد.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۱۰۳-۱۰۴

* * *

منع تعرض به زنان

[امام خمینی رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در پاسخ استعلام در مورد تعرض عده‌ای از افراد ناآگاه و احياناً ضدانقلاب، به بانوان بی‌حجاب دستوری به این شرح صادر فرمودند:]

ممکن است تعرض به زنها در خیابان و کوچه و بازار، از ناحیه منحرفین و مخالفین انقلاب باشد. از این جهت، کسی حق تعرض ندارد و اینگونه دخالتها برای مسلمانها حرام است، و باید پلیس و کمیته‌ها از اینگونه جریانات جلوگیری کنند.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۵۰۲

* * *

ارزش انسانی بانوان

آن ارزشی که امروز در کشورهای اسلامی و خصوصاً در کشور ایران پیدا شده است، این است که در رژیم سابق شأن و مرتبت؛ عبارت از آرایش مهووع و لباسهای کذا و منزلگاههای کذا بود؛ و امروز ارزش، ارزش انسانی است، ارزش اخلاقی است، ارزش انسانی است به واسطه همین تحول در قشر بانوان، دیگر

آنهایی که با آرایشهای فاسد و لباسهای فاخر می‌خواستند فخر فروشی کنند در بین جامعهٔ نسون ما محکوم‌اند و خجالت زده‌اند. آن روز، بانوان اسلامی ما خجلت می‌کشیدند که با لباس اسلامی و لباسی که در آن مراعات شده باشد [ظاهر بشوند] طبقات ضعیف هم اگر این کار را می‌کردند، خجالت می‌کشیدند در بین قشرهای فاسد و مرفّه برونند، امروز امر به عکس است؛ آن اشخاصی که دارای آن‌طور کارهای فاسد و آرایش فاسد و خودنماییهای مُفسِد بودند، آنها احساس شرم می‌کنند در بین شما.

صحیفه امام؛ ج ۱۴، ص ۱۹۷-۱۹۸

* * *

حجاب جهت حفظ ارزشها

البته باید توجه داشته باشید که حجابی که اسلام قرار داده است، برای حفظ آن ارزشهای شماسست. هرچه راکه خدا دستور فرموده است - چه برای زن و چه برای مرد - برای این است که، آن ارزشهای واقعی که اینها دارند و ممکن است به واسطهٔ وسوسه‌های شیطانی یا دستهای فاسد استعمار و عمال استعمار پایمال می‌شدند اینها، این ارزشها زنده بشود.

صحیفه امام؛ ج ۱۹، ص ۱۸۵

* * *

عدم اشکال شرعی

سؤال: [۱- پخش برنامه‌های تلویزیونی که در آنها برحسب موضوع زنانی ایفای نقش می‌نمایند که ضوابط کامل پوشش اسلامی در حد چهره و گردن و موی سر را رعایت ننموده‌اند.

۲- پخش برنامه‌های ورزشی نظیر کشتی و فوتبال که در آن قسمتی از بدن مردان ورزشکار پوشیده نیست.

۳- نگاه کردن به برنامه‌های فوق‌الذکر که از تلویزیون پخش می‌شود...

[محمد هاشمی]

جواب: نظر نمودن به این قبیل فیلمها و نمایشنامه‌ها هیچ‌یک اشکال شرعی ندارد و بسیاری از آنها آموزنده است و پخش آنها نیز اشکالی ندارد. و همین‌طور فیلمهای ورزشی و آهنگها اکثراً بی‌اشکال است. گاهی خلاف به طور نادر دیده می‌شود، که باید بیشتر مواظبت کرد. لکن دو نکته باید مراعات شود: اول آنکه کسانی که گریم می‌کنند باید محرم باشند و اجنبی حرام است چنین کاری را انجام دهد. دوم آنکه بینندگان از روی شهوت نظر نکنند.

صحیفه امام: ج ۲۰، ص ۴۴۵-۴۴۶

* * *

تفسیر آزادی، توسط مخالفان آزادی

احتمالاً قضیه مبارزه با حجاب زنان مسلمان در فضای آموزشی، حرکتی انحرافی برای کم‌رنگ کردن جلوه عظیم دفاع جهان اسلام از رسول اکرم - صلی الله علیه و آله و سلم - می‌باشد. گرچه خود این واقعه هم از دردهایی است که ملتهای اسلامی گرفتار آن شده‌اند که چگونه در دنیای به اصطلاح آزاد، الزام زنان و دختران مسلمان به رفع حجاب عین دموکراسی است و فقط ما که گفته‌ایم کسی که به پیغمبر اسلام - صلی الله علیه و آله و سلم - توهین کند و اجماع فقهای مسلمین فتوا به اعدام آن می‌دهند، خلاف آزادی است! راستی چرا دنیا در برابر کسی که اجازه ندهد تا دختران مسلمان به دلخواه خود با پوشش اسلامی در دانشگاهها درس بخوانند یا تدریس کنند، ساکت نشسته است؟ جز این است که

تفسیر و تأویل آزادی و استفاده از آن در اختیار کسانی است که با اساس آزادی مقدس مخالفند؟ امروز خداوند ما را مسئول کرده است، نباید غفلت نمود. امروز با جمود و سکون و سکوت باید مبارزه کرد و شور و حال حرکت انقلاب را پا برجا داشت.

صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۳۲۸

* * *

□ توصیه به حفظ و تداوم نهضت اسلامی

قطع ید خائنین

امروز از قبل از پیروزی و رسیدن به اوج نهضت، احتیاج به ملت ایران، احتیاج به وحدت کلمه، احتیاج به بانوان معظم، احتیاج به «چهارمردان» بیشتر است. امروز است که دستهای جنایتکار و خیانتکار، آنهایی که منافع خودشان را در خطر می بینند، دستهای آنها در کار است که نگذارند این نهضت شکوفایی پیدا کند. امروز است که باید این خیانتها را و این دستهای خائن را قطع کرد. امروز است که آنهایی که تفرقه افکنی می کنند و می خواهند با بهانه‌ها بین صفوف مسلمین جدایی بیندازند، دست آنها را باید قطع کرد. بانوان معظم ما باید قطع کنند دست خائنین را؛ مردان نیرومند ما باید قطع کنند دست خائنین را؛ روحانیین - در هر جاکه هستند - با هوشیاری باید دست این خائنین را قطع کنند و حیلۀ آنها را خنثی کنند.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۱۳۲-۱۳۳

* * *

جلوگیری از هدر رفتن خون شهدا

باید شما خانمها، شما برادران، شما خواهران، بیدار باشید! باید ملت ایران بیدار باشد! نگذارید خون شهدای ما هدر برود. نگذارید خون جوانان ما پایمال شود، پایمال اغراض شخصیه؛ اغراض شخصیه را به دور بریزید. دستهای خیانتکار، گروههای مختلف درست نکند.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۱۳۳

* * *

تکلیف در راستای حفظ اجتماعات

تکلیف همه ما، چه شما بانوان محترم و چه سایر ملت - همه، بانوان و برادران و خواهران و همه - این است که در یک همچو مقطعی که ما واقع شده ایم از تاریخ، که ما سر دو راهی الآن واقع شده ایم، دو راهی، یکی پیروزی نهایی یکی خدای نخواستہ شکست و برگشت به حالهای اول، تکلیف همه ملت این است که همان طوری که این نهضت را با وحدت کلمه و وحدت مقصد که همه مقصدشان اسلام بود، همه با هم فریاد اسلام می زدند، حالا هم همان را حفظ بکنند؛ اجتماعات خودشان را حفظ بکنند؛ مساجد را پر بکنند از جمعیتها. جاهایی که اجتماعات عمومی می شود و در جای اجتماعات عمومی، اجتماع بکنند و مطالب را، آن مطالبی که مقصدشان است و آن اینکه همه احکام اسلام در ایران جاری بشود، اینها را باز در نظر بگیرند.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۶۱

* * *

زنده‌نگهداشتن نهضت

همه این خواهرهای محترم، و شما برادرها و همه ایران، همه باهم الآن باید توجه به همین مسیری داشته باشیم که نهضتمان در راه هست. این نهضت را باید همه زنده نگه دارید تا این مسائل بگذرد.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۹

* * *

حفظ امانت

الآن این امانتی که در دست ماست، همه ما - چه نیروهای انتظامی، و چه ملت، چه خانمها و چه برادران - همه موظفیم در حفظ این امانتی که از جانب خداست. این امانت اسلام است؛ قرآن است.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۳۸۳

* * *

آباد کردن خرابه‌ها

همه باید با هم دست به هم بدهیم. نه مرد تنها، خانمها هم همین طور. طبقه واحد نه، همه طبقات باید دست به هم بدهند تا یک خرابه‌ای که برایشان گذاشتند آباد کنند و زندگی‌شان را در آنجا اداره کنند.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۹۲

* * *

فصل چهارم

نقش خانواده و زنان در تربیت انسانها

□ توجه جدی اسلام به همه ابعاد زندگی خانوادگی تنوع قوانین و مقررات شرع

احکام شرع حاوی قوانین و مقررات متنوعی است که یک نظام کلی اجتماعی را می‌سازد. در این نظام حقوقی هرچه بشر نیاز دارد فراهم آمده است: از طرز معاشرت با همسایه و اولاد و عشیره و قوم و خویش و همشهری و امور خصوصی و زندگی زناشویی گرفته تا مقررات مربوط به جنگ و صلح و مراوده با سایر ملل؛ از قوانین جزایی تا حقوق تجارت و صنعت و کشاورزی. برای قبل از انجام نکاح و انعقاد نطفه قانون دارد و دستور می‌دهد که نکاح چگونه صورت بگیرد، و خوراک انسان در آن هنگام یا موقع انعقاد نطفه چه باشد، در دوره شیرخوارگی چه وظایفی بر عهده پدر و مادر است و بچه چگونه باید تربیت شود، و سلوک مرد و زن با همدیگر و با فرزندان چگونه باشد. برای همه این مراحل دستور و قانون دارد تا انسان تربیت کند.

برنامه کامل شرع

اسلام از قبل از تولد انسان شالوده حیات فردی را ریخته است تا آن وقت که در عائله زندگی می‌کند، شالوده اجتماع عائله‌ای را ریخته است و تکلیف معین فرموده است تا آن وقت که در تعلیم وارد می‌شود، تا آن وقت که در اجتماع وارد می‌شود، تا آن وقت که روابطش با سایر ممالک و سایر دؤل و سایر ملل هست. تمام اینها برنامه دارد، تمام اینها تکلیف دارد در شرع مطهر.

صحیفه امام؛ ج ۲، ص ۳۱

* * *

جامعیت احکام اسلام

تربیت‌های اخلاقی می‌کند اسلام. در مرتبه معاشرتش هم که هست، با هرکس معاشر باشد، حکم دارد اسلام. خودش - فی نفسه - احکام دارد، خودش با عیالش احکام دارد، خودش با اولادش احکام دارد، خودش با همسایه‌اش احکام دارد، خودش با هم محله‌اش و جاراش احکام دارد. با هم مملکتش احکام دارد، با همدینش احکام دارد، با مخالفین از دینش احکام دارد، تا بعد از موت. از قبل از اینکه اصلاً تولدی در کار باشد و قبل از زواج احکام دارد تا زواج، و تا حمل و تا تولد و تا تربیت در بچگی و تربیت بزرگتر و تا حد بلوغ و تا حد جوانی و تا حد پیری و تا مردن و در قبر و مابعد القبر.

صحیفه امام؛ ج ۳، ص ۲۲۰

* * *

جامعیت قوانین بشری در اسلام

روابط دیگری هست و احکام دیگری هست که این احکام [نیز] ارجاع به افراد

است. و کیفیت، از اولی که متولد نشده است یک فرد؛ یک احکامی برای توطئه تولد یک فرد صحیح، سالم، مهذب. و در حالی که ازدواج حاصل می‌شود بین شوهر و زن؛ و قبل از ازدواج - برای انتخاب همسر؛ و در زمان ازدواج و در زمان معاشرت زوجین باهم؛ در زمان حمل؛ در زمان شیر دادن بچه؛ زمانی که بچه در دامن مادر باید تربیت بشود؛ زمانی که بچه در پیش معلمهای اول باید تربیت بشوند - تمام اینها در اسلام حکم دارد و برای تربیت یک بشر قوانین دارد.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۱۹

* * *

جامعیت آداب اسلامی

اسلام یک صورتش حکومت است؛ یک ورقش باب حکومت است و باب سیاسات است، یک طرف دیگرش باب ساختن این انسان است از حیث معنویات که به خودش کار دارد: تو باید در اعتقادات چه باشی، در اخلاق چه باشی، در آداب عملی چه باشی، باید چه باشد. اینطور چیزها را اسلام کار دارد به همه. اینها را سایر دول و اجتماعات کاری به اینها ندارند. یعنی هیچ دولتی نمی‌آید به شما بگوید که شما توی خانه‌تان وقتی که هستید فلان کار را نباید بکنید. به آن کار ندارد. او باطن خانه‌اش هر کاری می‌خواهد بکند. اما اسلام توی خانه‌تنبهایی شما باشید با شما کار دارد؛ یعنی می‌گوید باید چه جور باشد. اخلاقات چه جور باشد؛ ادراکات عقلیت چه جور باشد؛ اعمال، خودت با بچه‌ات باید چه جور آدابی داشته باشی؛ بچه با پدرش چه جور باشد؛ پدر با فرزندش چه باشد؛ بچه با مادرش چطور باشد؛ مادر با فرزندش چطور باشد؛ برادر با برادرش چطور باشد؛ همه این عاقله باهم چطور باشند؛ این عاقله با عاقله دیگر چطور باشند - تمام اینها را آداب دارد اسلام برایش و نظر دارد به آنها.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۵۰

اسلام دین همه

اسلام هم یک دینی است مال همه. یعنی آمده است که همه بشر را به این صورتی که می خواهد درآورد، به یک صورت عادلانه درآورد. به صورتی که یک بشر به بشر دیگر یک قطره - به قدر یک سر سوزن تعدی نکند؛ یک بشر با بچه خودش تعدی نکند، با زن خودش تعدی نکند، یک زن با شوهر خودش تعدی نکند، دو تا برادر با هم تعدی نکنند، اینها با رفقای دیگرشان تعدی نکنند. می خواهد یک انسان عادل به تمام معنا که انسان باشد، هم عقلیتش عقلیت انسان باشد، هم نفسیتش نفسیت انسان باشد، هم ظاهرش ظاهر انسان و مؤدب به آداب انسانی باشد، می خواهد این مطلب را اجرا بکند.

صحیفه امام؛ ج ۴، ص ۴۵۰-۴۵۱

* * *

درست کردن همه ابعاد انسان

اسلام به همه چیز کار دارد. اسلام قبل از اینکه از دواج بکنی، نقشه آن بچه ای که شما می خواهید بعد از ازدواج آن بچه را تولید کنید، نقشه را قبل از ازدواج شما ریخته است: چه جور زنی انتخاب کن، چه جور مردی انتخاب کن، مرد چه جور باید باشد، زن چه جور باید باشد. برای این است که این انسان مثل یک نباتی می ماند که باید رشد بکند؛ مثل یک نفر کشاورز که وقتی تخمکاری می کند باید زمین را ببیند چه جور زمینی است، کود را ببیند چه جور کودی است - عرض می کنم - آب چه وقت لازم دارد کذا، انسان هم یک همچو موجودی است. از قبل از اینکه کشت بشود، زمینش را ملاحظه می کند که این زمین چه جور زمینی باید باشد، آنکه می خواهد کشت بکند چه جور باشد. بعد از اینکه ازدواج واقع شد، زمان تلقیح چه جور باید باشد. همه ابعاد را می خواهد، انسان می خواهد

درست کند. قرآن کتاب انسان سازی است؛ می‌خواهد آدم درست کند.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۴۱۴-۴۱۵

* * *

اسلام انسان‌ساز

قوانین اسلام آن قبل از اینکه شما ازدواج کنید، برای ازدواجتان ترتیب درست کرده برای اینکه این ازدواج طریق این است که آدم درست بشود با آن، از آنجا شروع کرده است. شما حالا می‌خواهید ازدواج کنید، هیچ قانونی در عالم کار به این ندارد که شما می‌خواهید ازدواج کنید چه جوری بکنید. شما ثبت کنید، در ادارهای که باید آنها ازدواج را ثبت کنند [ثبت] بکنید، باقی آن به خودتان مربوط است. اسلام از قبل از اینکه شما ازدواج کنید، تصرف کرده، توجه کرده، که این ازدواج مبدأ یک بچه است. این بچه باید درست بار بیاید. نظیر یک کشاورز بسیار عطوفت دار به اینکه کشاورزی اش خوب بشود، از اول زمین را یک زمین صالحی درست می‌کند؛ آب را یک آب صالحی درست می‌کند؛ کشت را و تخم را یک تخم صالحی درست می‌کند.

اسلام انسان‌ساز است؛ می‌خواهد انسان درست کند. از قبل از اینکه شما ازدواج کنید. به زن گفته است چه مردی را انتخاب کن. به مرد گفته چه زنی را انتخاب کن؛ چه ادبی داشته باشد، و همین طور حال ازدواج را؛ بعد از ازدواج را؛ حال عرض می‌کنم که چه بعد از آن را؛ حال حمل را؛ بعد از آن را؛ بچه‌داری را؛ عرض می‌کنم، همه اینها. برای اینکه اسلام انسان می‌خواهد درست کند. از آن اولی که می‌خواهد بنای یک اولادی بشود، اسلام در آن تصرف دارد. آنی که همه، همه قوانین دنیا از آن غفلت دارند، هیچ توجه به آن ندارند، اسلام به آن توجه دارد. اسلام می‌خواهد کاری بکند که شما در داخل صندوقخانه هم هیچ کاری

نکنید برخلاف قوانین عالم، قوانین دیگر چه کار دارند به باطن، توی خانهات هر کاری می‌خواهی بکن. به من چرا، شما نیا بیرون و نظم را به هم بزن، هر کاری می‌خواهی بکن. اسلام این جور نیست. اسلام می‌خواهد انسان درست کند. این انسان را جوری می‌کند که توی صندوقخانه و پشت در هم، همان باشد که توی خیابان است؛ نه اینکه توی صندوقخانه هر کاری می‌خواهد بکند، توی خیابان نکند. توی صندوقخانه هم این آدم باید همان آدمی باشد که توی خیابان است؛ توی مجامع است. اسلام انسان می‌خواهد درست کند؛ انسانی که در همهٔ حالات انسان باشد.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۸۱-۸۰

* * *

درست کردن انسان صحیح

مکتبی در عالم غیر از مکتب انبیا کاری به این ندارند که تو چه زنی انتخاب کن، وصلت کنی، زن چه مردی را انتخاب کند. به آنها چه ربط دارد، کار به این ندارند؛ هیچ ابدأ در قوانینشان این نیست که چه زنی انتخاب کن و چه مردی انتخاب کن. هیچ در قوانینشان نیست که ایام حمل بچه، مادر چه کارهایی را بکند، ایامی که بچه را شیر می‌خواهد بدهد چه کار بکند؛ ایامی که بچه در دامن مادرش است، مادرش چه وظیفه‌ای دارد؛ آن وقتی که تحت تربیت پدرش هست پدر چه. ابدأ به این کارها قوانین مادی و طبیعی و رژیمهای غیر انبیا، هیچ کاری به اینها ندارند. آنها فقط وقتی که انسان، انسانی شد که آمد توی جامعه، جلوی مفسده‌هایی که اینها می‌خواهند، آن مفسده‌هایی که مضر به نظم باشد و آلا مفاسدی که عیش و نوش و عشرت باشد، هیچ کاری به آن ندارند، بلکه دامن هم به آن می‌زنند. کاری به اینکه بخواهند یک انسان بسازند، آدم درست کنند، هیچ

کاری به این ندارند. در نظر آنها انسان با حیوان فرقی همین مقدار است که در طبیعت این بیشتر پیشرفت دارد. حیوان نمی‌تواند طیاره درست کند، انسان می‌تواند؛ حیوان طبیب نمی‌تواند بشود، انسان می‌تواند؛ اما حدود، حدود طبیعت است. آنکه به همه چیز کار دارد، آنکه انسان را از قبل از ازدواج، قبل از اینکه بخواهد ازدواج کند، دنبال این است که آن چیزی که از این ازدواج می‌خواهد حاصل بشود باید یک آدم صحیح باشد، انسان باید باشد، قبل از اینکه شما ازدواج کنید. دستور دارد چه زنی را انتخاب کن، چه مردی را انتخاب کن. چرا اینها دستور دارند؟ برای اینکه همان طوری که یک زارع، یک دهقان وقتی که می‌خواهد یک مزرعه‌ای را بسازد، اول نظر می‌کند که زمین چه جور زمینی است، یک زمین صالح انتخاب می‌کند، آن تخمی را که می‌خواهد بکارد چه جور تخمی است، یک تخم گندم صالحی انتخاب می‌کند؛ چی لازم دارد برای تربیت، تمام اینها را در نظر دارد تا اینکه این مزرعه را آباد کند و یک منفعتی از آن ببرد. اسلام در انسان این نظر را داشته است که آن زوجی که انتخاب می‌شود چه جور باشد تا از این زوج یک انسان صحیح پیدا بشود. آن زنی که انتخاب می‌کند چه جور زنی باشد تا از این دو نفر زوجین یک انسان پیدا بشود؛ بعد هم به چه آدابی باید باشد. روی چه آدابی این ازدواج باید باشد، بعد هم در چه حالی باید تلقیح بشود و چه آدابی دارد، بعد هم در ایام حمل چه ادبهایی هست، بعد هم در ایام شیر دادن چه ادبهایی هست؛ همه اینها برای این است که این مکتبهای توحیدی که بالاترینش اسلام است، آمده‌اند برای اینکه انسان درست کنند

هدایت به راه راست

بیایند ببینند که اسلام چه می‌گوید. و از اولی که بشر می‌خواهد ازدواج کند همراهِش هست که این بچه‌ای که می‌خواهد از این بشر تولید بشود، یک بچه خوبی باشد، بعد هم در دامن مادرش اینطور، بعد هم در دبستانش اینطور، بالا و پایین تا آخر. اسلام می‌خواهد شما را هدایت کند به یک راه راستی.

صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۵۰۹

* * *

□ اهمیت نقش مادران در تربیت صحیح فرزندان

اعمال صالح

مواظب باشید که اعمالتان اعمال صالح باشد، قیامتان برای خدا باشد، اعمالتان برای خدا باشد. هر کدام بچه دارید تربیت کنید، تربیت الهی بکنید

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۱۰۶

* * *

زن انسان‌ساز است

مردان بر ملتها حق دارند و زنها حق بیشتر دارند. زنها مردان شجاع را در دامن خود بزرگ می‌کنند. قرآن کریم انسان‌ساز است، و زنها نیز انسان‌ساز.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۰۰

* * *

تربیت انسان کامل

اسلام می‌خواهد شما را یک انسان کامل تربیت کند که در دامن شما انسانهای

کامل تربیت بشود.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۵۸

* * *

قدر دانستن بانوان

مردها در دامن شما بزرگ شدند؛ شما تربیت کنندهٔ مردها هستید. قدر خودتان را بدانید. اسلام قدر شما را می‌داند.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۳۵۸

* * *

خدمت بانوان به اسلام

شماها به اسلام خدمت کردید، و بعد از این هم ان شاء الله خدمت می‌کنید. شماها مردان و زنان شیر در ایران تربیت می‌کنید. دامن شما دامن عصمت و عفت و عظمت است. شماها موظف هستید که اولاد خودتان را خوب تربیت کنید؛ اسلامی تربیت کنید، انسانی تربیت کنید، مجاهد تربیت کنید. ما با مجاهدهٔ شما و همهٔ طبقات، این نهضت را تا اینجا پیش بردیم و «جمهوری اسلامی» را اعلام کردیم.

صحیفه امام؛ ج ۶، ص ۵۰۱

* * *

بانوان، عزیز ملتند

از شماست که مردان و زنان بزرگ تربیت می‌شود. در دامن شما مردان و بانوان بزرگ تربیت می‌شود. شماها عزیز ملت هستید؛ پشتوانهٔ ملت هستید. شماها در

تحصیل کوشش کنید که برای فضایل اخلاقی، فضایل اعمالی مجهز شوید. شما برای آتیۀ مملکت ما جوانان نیرومند تربیت کنید. دامن شما یک مدرسه‌ای است که در آن باید جوانان بزرگ تربیت بشود. شما فضایل تحصیل کنید تا کودکان شما در دامن شما به تربیت برسند.

صحیفه امام: ج ۶، ص ۵۲۱

* * *

مهدب‌کردن بچه‌ها

اسلام از شما این معنا را می‌خواهد که بچه‌های خودتان را در دامنهای خودتان مهدب کنید؛ و دامن خودتان را منور کنید به نور این بچه‌های اسلامی که اینها فرزندان اسلامند و بعد از این، مقدرات اسلام و مملکت خودتان به دست آنهاست.

صحیفه امام: ج ۷، ص ۲۳۹

* * *

مسئولیت افعال و اعمال بچه‌ها

شما از اول که این بچه‌ها در دامن شما بزرگ می‌شوند، مسئول افعال و اعمال آنها هم شما هستید. همان طوری که اگر یک بچه خوب تربیت کنید ممکن است که سعادت یک ملت را همان یک بچه تأمین کند، اگر یک بچه بد هم - خدای نخواست - در دامن شما بزرگ بشود، ممکن است که یک فساد در جامعه پیدا بشود. گمان نکنید که یک بچه است؛ یک بچه گاهی وقتها در جامعه، وقتی که وارد شد، در رأس جامعه واقع می‌شود، و محتمل است که بچه یک فقیر، یکوقت در رأس جامعه واقع بشود. اگر این بچه‌ای که شما تربیت کردید یک تربیت

صحیح باشد و آن وقت آن بچه در رأس جامعه واقع بشود، یک ملت را سعادتمند می‌کند؛ و آن شرفش مال شماست؛ یعنی شما این سعادت را برای یک ملت بیمه کردید. و اگر خدای نخواست به عکس باشد: یک بچه‌ای در [دامن] مادر تربیتش تربیت اسلامی نباشد، تربیت انسانی نباشد، انحراف داشته باشد، این ممکن است که بعدها یک جامعه را به فساد بکشد.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۲۸۳-۲۸۴

* * *

تأثیر افعال مادران بر بچه‌ها

از دامن شما خانمها باید شروع بشود. از دامن شما باید این مطلب شروع بشود که بچه‌ها را تربیت کنید، یک تربیت صحیح اسلامی. به اینکه خودتان [وقتی] بچه در دامن‌تان هست، همراهتان هست، همه چشم و گوشش به فعل و قول شماست، از شما دروغ نشنود بعد دروغگو درآید از کار. اگر این دید مادر دروغ می‌گوید، بعد هم دید پدر دروغ می‌گوید، این دروغگو می‌شود. اگر دید مادر آدم صحیحی است، پدر آدم صحیحی است، این صحیح بار می‌آید.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۲۸۵-۲۸۶

* * *

آشنا کردن بچه‌ها با معنویت

برنامه طویل‌المدت ملت ما، برنامه دراز مدت ملت ما این است که بچه‌های خودشان را، اینهایی که در تحت تربیت آنهاست، معلمهای ما، مادرهای بچه‌های ما، پدرهای بچه‌های ما، معلمهای بچه‌های ما، استاد‌های بچه‌های ما، نویسندگان برای بچه‌های ما، گویندگان برای بچه‌های ما، اینها معنویات را به این

ملت بفهمانند؛ آشنا کنند آنها را با معنویات.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۴۶۴

* * *

ارزش کمک بانوان

کمکهای بانوان ارزشش چند برابر کمکهای مردان است. خداوند شما را حفظ کند، و شما را برای تربیت انسانها، که شغل انبیا است ... حفظ کند. سلام بر همه شما و رحمت بر همه شما.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۵۰۵

* * *

دامن مادر، بهترین مکتب برای اولاد

بانوان محترم! مسئولید همه؛ مسئولیم همه. شما مسئول تربیت اولاد هستید؛ شما مسئولید که در دامنهای خودتان اولاد متقی بار بیاورید، تربیت کنید، به جامعه تحویل بدهید. همه مسئول هستیم که اولاد را تربیت کنیم؛ لکن در دامن شما بهتر تربیت می شوند. دامن مادر بهترین مکتبی است از برای اولاد.

صحیفه امام؛ ج ۷، ص ۵۰۴

* * *

شریف بودن شغل مادران

شما خانمها به طوری که حالا خودتان می گوئید معلم هستید؛ دو شغل شریف دارید. شما خانمها دو تا شغل بسیار شریف دارید. یکی شغل تربیت فرزند، که این از همه شغلها بالاتر است. یک فرزند خوب شما اگر به جامعه تحویل بدهید،

برای شما بهتر است از همهٔ عالم. اگر یک انسان شما تربیت کنید، برای شما به قدری شرافت دارد که من نمی‌توانم بیان کنم. پس شما یک شغل‌تان این است که بچه‌های خوب تربیت کنید. دامن مادرها دامنی است که «انسان» از آن باید درست بشود. یعنی اول مرتبهٔ تربیت، تربیت بچه است در دامن مادر؛ و برای اینکه علاقهٔ بچه به مادر بیشتر از همهٔ علایق هست و هیچ علاقه‌ای بالاتر از علاقهٔ مادری و فرزند نیست. بچه‌ها از مادر بهتر [مسائل] را اخذ می‌کنند. آنقدری که تحت تأثیر مادر هستند، تحت تأثیر پدر نیستند، تحت تأثیر معلم نیستند، تحت تأثیر استاد نیستند.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۹۰

* * *

تحول تربیت طاغوتی به تربیت انسان

باید این تربیتهای طاغوتی متحول بشود به تربیتهای انسانی - اسلامی. و امید است که از دامن مادرها شروع بشود، و به دانشگاه و بالاتر ختم بشود و مدارس ما هم همین‌طور. سعادت یک ملت به این است که سران آن ملت، کسانی که مقدرات آن ملت به دستشان است، مرگنی باشند؛ تزکیه شده باشند.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۱۳۷

* * *

دامن مادر، بزرگترین مدرسه

دامن مادر بزرگترین مدرسه‌ای است که بچه در آنجا تربیت می‌شود. آنچه که بچه از مادر می‌شنود غیر از آن چیزی است که از معلم می‌شنود. بچه از مادر بهتر می‌شنود تا از معلم. در دامن مادر بهتر تربیت می‌شود تا در جوار پدر؛ تا در جوار

۹۴ □ دیدگاه امام خمینی (س) درباره جایگاه زن بامحوریت شخصیت حضرت زهرا علیها السلام

معلم. [این] یک وظیفه انسانی است، یک وظیفه الهی است، یک امر شریف است؛ انسان درست کردن است.

صحیفه امام؛ ج ۹، ص ۲۹۳-۲۹۴

* * *

توجه به تربیت انسانی

شما خواهران، آنی که متکفل بچه‌هاست، توجه کنند که بچه‌ها را تربیت انسانی بکنند. و آن که متکفل یک جمعیتی است، آن جمعیت را دعوت به راه خدا و صراط مستقیم بکند. این راه مستقیم الهی است که می‌تواند انسان را از نقص رو به کمال ببرد و از ظلمات به نور برساند.

صحیفه امام؛ ج ۱۰، ص ۲۶۷-۲۶۸

* * *

تربیت مجاهدان

رحمت واسعة خداوند بر آن مادران و پدرانی که شما شجاعان نبرد در میدان کارزار و مجاهدان با نفس در شبهای نورانی را در دامن پاکشان تربیت نمودند.

صحیفه امام؛ ج ۱۶، ص ۱۴۲

* * *

تربیت جوانان شیردل

رحمت خداوند بر این دامنه‌های پاکی که پروراننده این جوانان شیردل می‌باشند.

صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۳۲۶-۳۲۷

* * *

پاورقیہا:

۱. نہ خبری آمد و نہ وحی الہی نازل شد.
۲. واقعہ عاشورا و شہادت حضرت امام حسین (ع) و یارانہ.
۳. شنبہ ۸ بہمن.
۴. سورہ مدثر، آیہ ۲.
۵. «مصیبت‌ها، پیش آن کوچک می‌شود».
۶. «ما جز زیبایی چیزی ندیدیم».
۷. منظور، شرق اسلامی است.
۸. حوزہ علمیہ جامعہ الزہراء.
۹. رژیم پهلوی.

